

CUMHURİYET DÖNEMİNDE (1923-2010) EMEVLER HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

*Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN
Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

ÖZET

İslam Medeniyetinin şekillenmesinde önemli bir etkiye sahip olan Emevîler dönemi hakkında ülkemizde birçok çalışma yapılmıştır. Özellikle son yıllarda çalışmaların sayısında hissedilir bir artış olmuştur. Çalışmaların önemli bir kısmının siyasî tarihle ilgili olması, ülkemizdeki tarih çalışmalarının genel durumuyla paralellik arz etmektedir.

Elinizdeki makalede istatistikî verilerden hareketle Emevîlerle ilgili çalışmaların durumunu ortaya koymayı hedefledik. Ayrıca ülkemizde hazırlanan Emevîler dönemi çalışmalarının bibliyografik bilgileri verilerek bu dönemi çalışma alanı olarak düşünen akademisyenlere konularını belirlemede yardımcı olmayı da düşündük.

Anahtar kelimeler: Emevîler, tarih çalışmaları, bibliyografya.

ABSTRACT

Studies On The Umayyads In The Era Of The Turkish Republic (1923-2010)

There have been many studies in our country on the Umayyad's period that had great influence over the shaping of Islamic Civilization. There have been handful increase of such studies in the recent years. Because of the general situation of the studies done on history in our country, some studies that were done in this subject have been related to the political history of the Umayyad Period.

In this article we have aimed at presenting the situation of the Umayyad studies through statistical data available today. Through giving biographical data of such studies that were done in the country on the Umayyads, we have also aimed at helping to those who are thinking to study of that period (that of the Umayyad's)

Key Words: Umayyads, studies of history, bibliography

GİRİŞ

Emevîlerin iktidar yılları, İslâm Medeniyetinin en önemli dönemlerinden biridir. Öte yandan coğrafik olarak bu dönemin tarihi, ülkemizin de içinde yer aldığı bölgenin tarihidir. Emevî devletinin bilinen başkenti Şam olmakla birlikte devletin yıkılmadan önceki son başkenti Harran'dır.

Ülkemizde son yıllarda Emevîler tarihi üzerine bazı üniversitelerde birçok

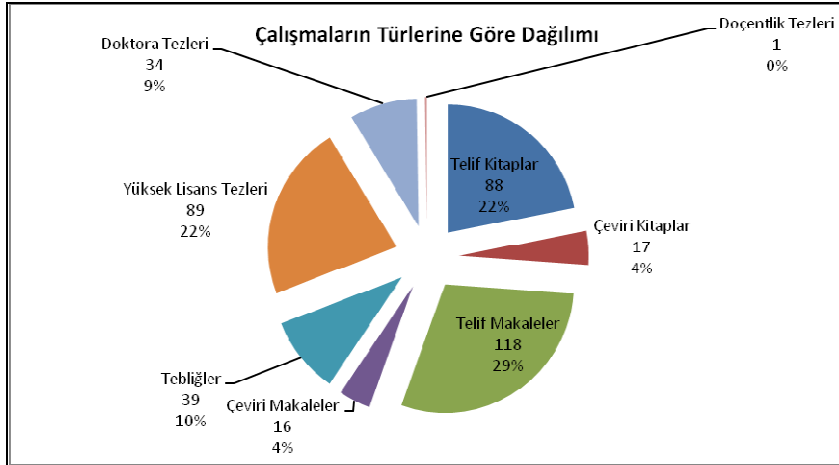
çalışma yapıldığını müşahede ediyoruz. Çalışmaların önemli bir kısmı tez olarak hazırlanmış olup bunların bir kısmı yayımlanmıştır. Ayrıca Konya'da yayımlanan İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, bir sayısını Emevîlere tahsis etmiştir (8. sayı, 2006).

Bu tebliğimizde Türkiye'de (1923-2010 yıllarında arasında) Emevîler dönemiyle ilgili hazırlanan çalışmalardan hareketle oluşturulan veriler üzerine değerlendirmeler yapılacaktır. Veriler oluşturulurken internet ortamında yayımlanan akademik dergiler dikkate alınmış; İlahiyat Fakülteleri'nde hazırlanan mezuniyet tezleri ile halen devam eden, ancak henüz bitmemiş Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri ise dikkate alınmamıştır. Bir heyet tarafından hazırlanan Genel İslâm Tarihi tarzındaki Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi (Çağ Yayınları, İstanbul 1986-1989) ve Hasan İbrahim Hasan'ın kitabının altı ciltlik çevirisi üzerine sekiz cilt eklenerek hazırlanan Siyasî, Dinî, Sosyal, Kültürel İslâm Tarihi (Kayıhan Yayınları, İstanbul 1986-2008) gibi kitaplarda Emevîler dönemi ele alınmış olmakla birlikte bu çalışmalar veri olarak değerlendirilmemiştir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı İslâm Ansiklopedisi ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yayımlanmakta olan Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi'nde yer alan maddeler de dikkate alınmamıştır.

Ülkemizde hazırlanan çalışmalar, çeşitli kataloglar ve konumuzla ilgili yayımlanmış bazı çalışmalar taranarak tespit edilmiştir. Ancak bütün çabamıza rağmen bazı çalışmaların dikkatten kaçmış olabileceğini hatırlatmamız gerekir.

A. Çalışmaların Sayısı ve Türlerine Göre Dağılımı

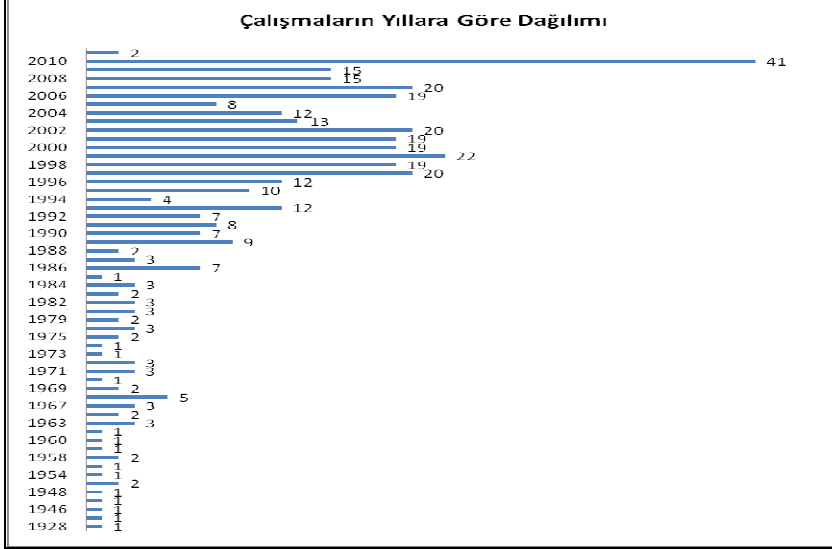
Tespit edebildiğimiz kadarıyla Emevîler hakkında telif kitap, çeviri kitap, telif makale, çeviri makale, tebliğ, Yüksek Lisans Tezi, Doktora Tezi ve Doçentlik Tezi olarak 402 çalışma yapılmıştır.

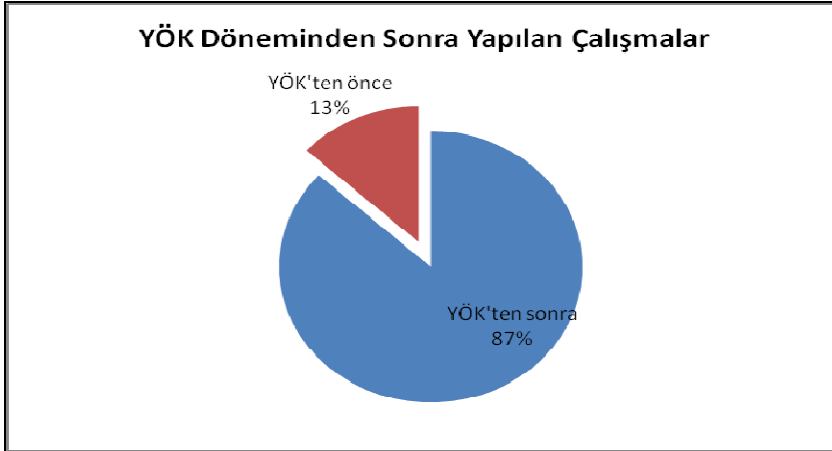
Çalışmaların 118'i telif makale (%29), 88'si telif kitap (%22), 89'u Yüksek Lisans Tezi (%22), 39'u tebliğ (%10) ve 34'ü Doktora Tezi (%8) olarak hazırlanmıştır.

B. Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

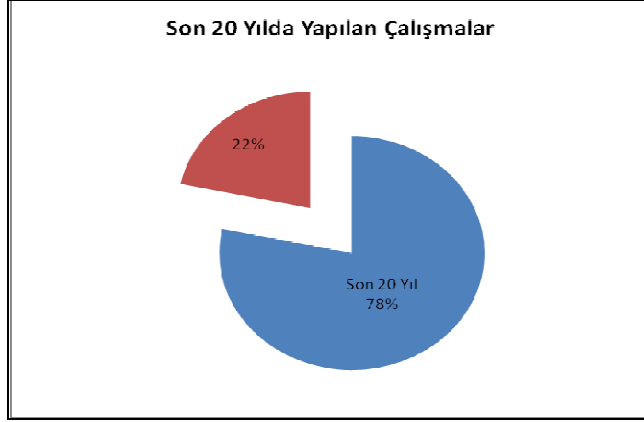
Çalışmaların önemli bir kısmı son yıllarda yapılmıştır. Bunun başlıca sebepleri arasında YÖK'ün kuruluşundan sonra akademik çalışmaların sistemli hale getirilmesi, akademik ilerleme için asgari sayıda makale ve kitap yayımının şart koşulması, son yıllarda yayım imkânlarının artması, internet ortamında -düşük maliyetlerle- yayım yapmanın kolay olması gibi etkenler zikredilebilir.

YÖK döneminden sonra akademik alanda yapılan çalışmaların sayısında önemli bir artış gözlemlenmektedir. Tespit ettiğimiz çalışmaların önemli bir kısmı YÖK'ün kuruluşundan sonra (1983-2010 yılları arasında) hazırlanmıştır (%87 [348]).

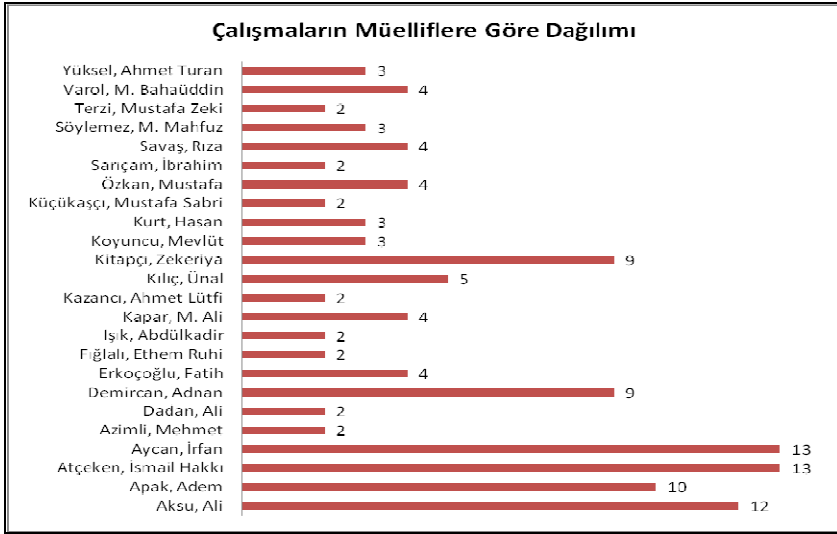

Son 20 yılda (1991-2010) yapılan çalışmalar Cumhuriyet döneminde hazırlanan çalışmaların ¾'ünden fazladır (%78 [315]).

C. Çalışmaların Müelliflere Göre Dağılımı

Bazı akademisyenler, Emevîler dönemini ihtisas alanı olarak belirlemiş ya da bu dönemi ağırlıklı çalışma alanlarından biri olarak seçmişlerdir. İrfan Aycan, İsmail Hakkı Atçeken, Ali Aksu ve Adem Apak çalışmalarını Emevîler dönemi üzerine yoğunlaştıran akademisyenlerdendir. Zekeriya Kitapçı ise daha çok Türk Tarihini araştırma konusu yapmış; bu bağlamda Emevîler dönemi Türk Tarihi hakkında çalışmalar yapmıştır.

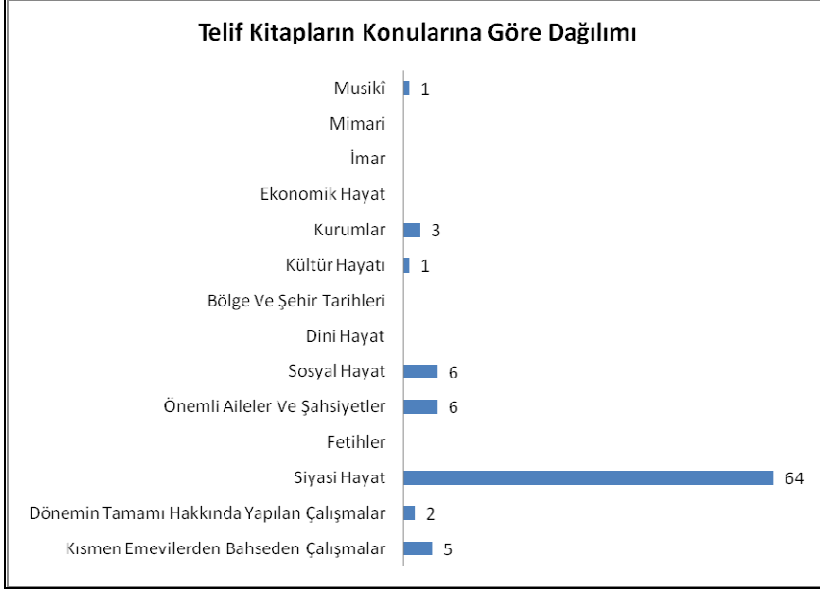

D. Türlerine Göre Çalışmalar

1. Telif Kitaplar

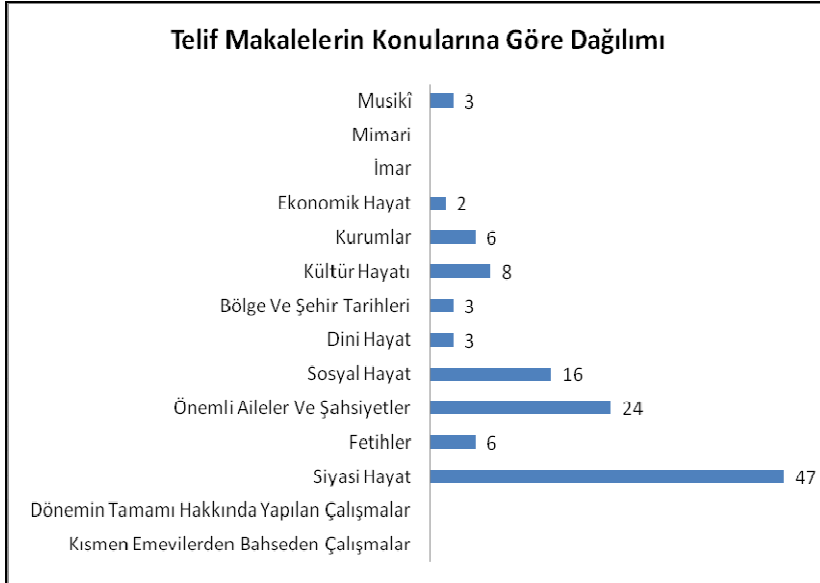
Telif kitapların 64'ü siyasî hayatı ele alan kitaplardır. Bu kitapların 10'u Muaviye hakkında yazılmış olup çoğu eleştiri, bir kısmı ise bu eleştirilere cevap amacıyla yazılmıştır. Kitapların 45'i (bütün kitapların %51'i, siyasî hayatla ilgili kitapların %70'i) Yezid dönemiyle ilgili olup bunların çoğu Kербela olayı sebebiyle Yezid'i eleştirmek ve olayı anlatmak amacıyla kaleme alınmış, akademik

kaygılar taşımayan kitaplardır. Bu durum, Kerbela olayının İslâm Tarihindeki etkisini ve Türkiye’de canlılığının hangi düzeylerde olduğunu göstermektedir.

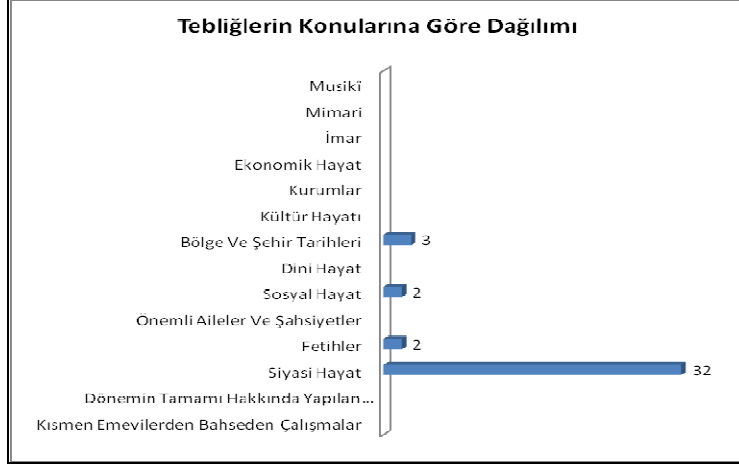
2.Telif Makaleler

Telif makaleler, genellikle üniversitelerde çıkarılan fakülte dergileriyle akademisyenlerin çıkardıkları özel dergilerde yayımlanmıştır. Telif makalelerin 47’si (%40) siyasi tarihle ilgilidir. Bunu önemli aileler ve şahsiyetler hakkında yayımlanan makaleler (%19 [23]) ile sosyal hayatla ilgili makaleler (%14 [16]) takip eder.

3.Tebliğler

Emevîler dönemi hakkında hazırlanan tebliğlerin büyük bir kısmı siyasî tarihle ilgili olup (%82 [32]), -biri hariç- bunlar 2010 yılında Sivas'ta düzenlenen Uluslararası Kerbela Sempozyumu'nda sunulan tebliğlerdir.

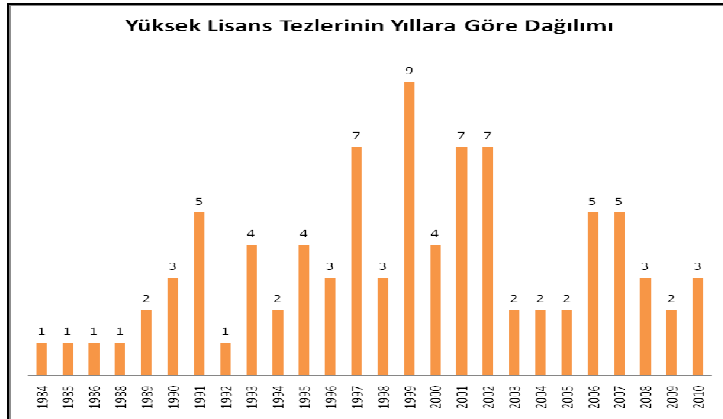

4.Tezler

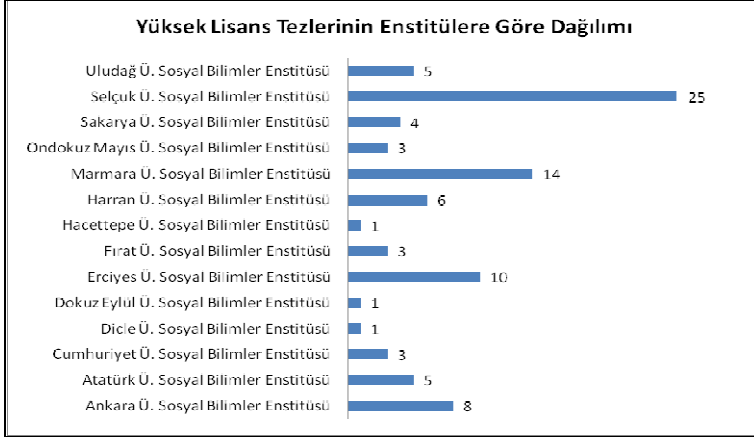
Emevîler dönemi hakkında en fazla lisansüstü tez yaptıran enstitüler sırasıyla, Selçuk, Ankara ve Marmara Üniversitelerine bağlıdır. Bunun en önemli sebeplerinden biri bu üniversitelerimizde Emevîler dönemini uzmanlık alanı olarak seçen akademisyenlerimizin görev yapmasıdır.

a. Yüksek Lisans Tezleri

Doksanlı yıllarla ikibinli yılların başında Emevîler hakkında yapılan Yüksek Lisans Tez sayısında bir artış görülmektedir.

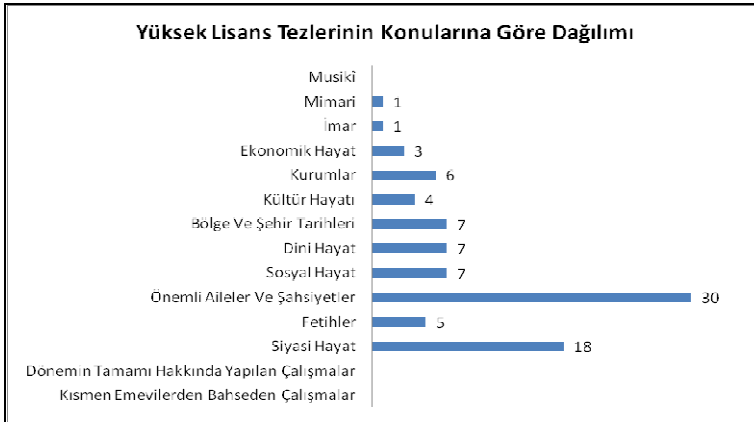
Emevîler hakkında en çok Yüksek Lisans Tezi Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yaptırılmıştır. Yüksek Lisans Tezlerinin %28'i [25] Selçuk Üniversitesinde yaptırılmıştır. Bunu Marmara (%16 [14]) ve Erciyes Üniversiteleri (%11 [10]) takip etmektedir.

Emevîlerle ilgili Yüksek Lisans Tezlerine danışmanlık yapan öğretim üyeleri içinde en fazla tez yönetenler İsmail Hakkı Atçeken ve Mustafa Fayda'dır.

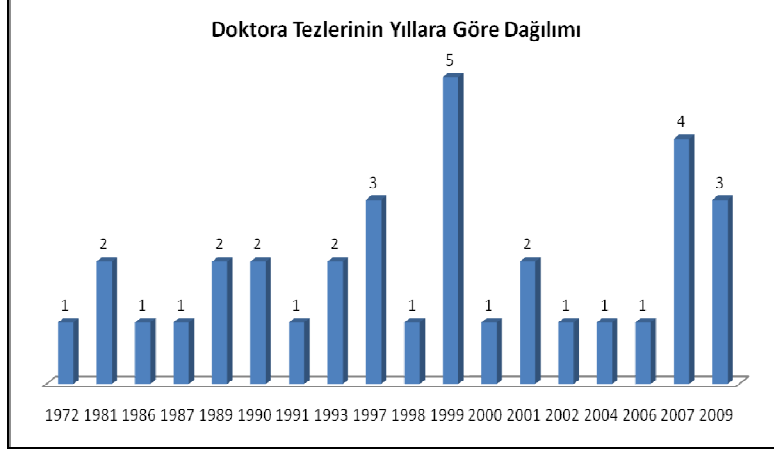
Yüksek Lisans Tezleri için uygun görülen konuların üçte biri, önemli aileler ve şahsiyetler hakkındadır (%34 [30]). Bunu siyasî hayatla ilgili çalışmalar takip eder (%20 [18]).

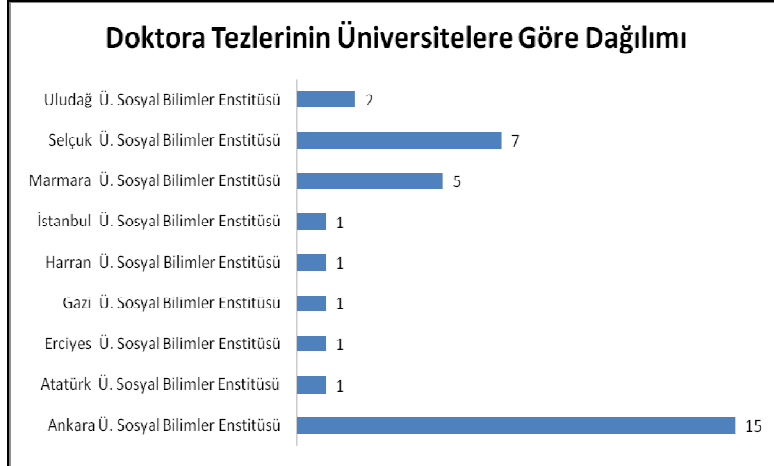
Emevîler hakkında hazırlanan Yüksek Lisans Tezlerinden sadece ikisi (%2) yayımlanmıştır. Yayımlanan Yüksek Lisans Tezlerinin az olmasında okuyucunun ilgisini çekebilecek popüler konuların tercih edilmemiş olması etkenlerden biri olmalıdır. Nitekim Hz. Peygamber ve dönemi hakkında hazırlanan Yüksek Lisans Tezlerinin %6'sı yayımlanmıştır.

b. Doktora Tezleri

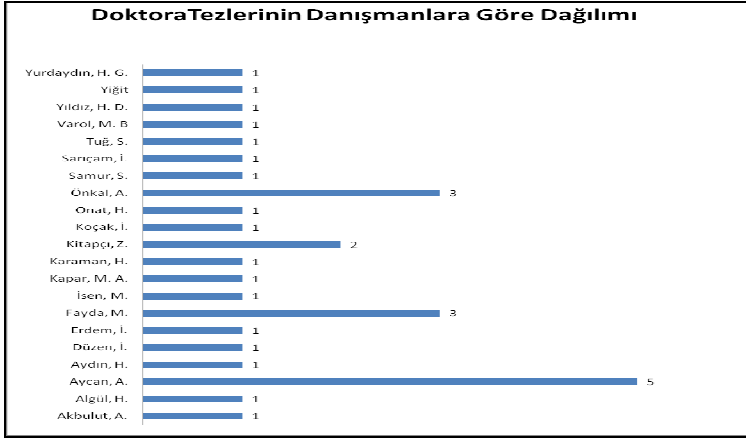
Emevîler dönemiyle ilgili Doktora Tezlerinin tamamı son 40 yıl içinde hazırlanmıştır. Çalışmaların büyük bir kısmı (%91 [31]) YÖK'ün kuruluşundan sonraki döneme aittir.

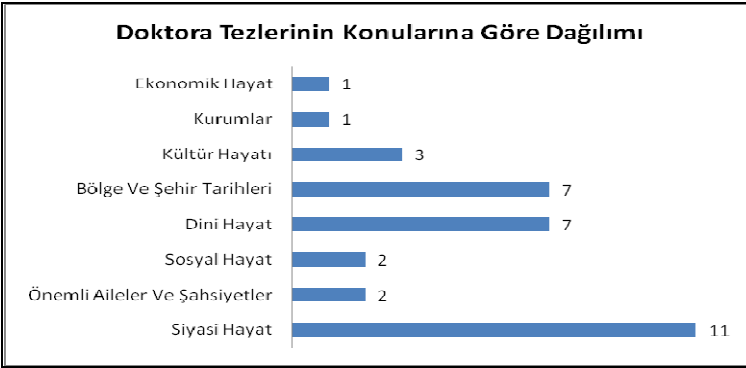
En fazla Doktora Tezi Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yaptırılmıştır (%44 [15]). Bu Enstitü'yü Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü takip etmektedir (%21 [7]).

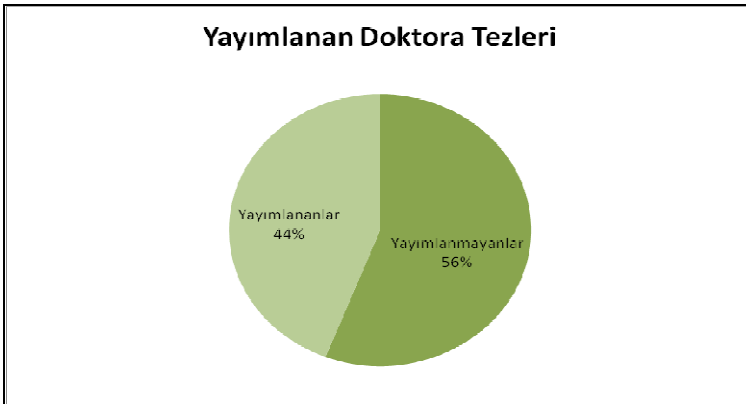
Emevîler hakkında en fazla Doktora Tezi İrfan Aycan tarafından yönetilmiştir (%15 [5]). Ardından üçer teze Mustafa Fayda ve Ahmet Önkal gelmektedir.

Doktora Tezlerinin önemli bir kısmı (%32 [11]) siyasî hayatla ilgilidir. Bunu dinî hayat (%21 [7]) ile bölge ve şehir tarihleri (%21 [7]) takip etmektedir.

Yayımlanan Yüksek Lisans Tezleri az olmasına rağmen Doktora Tezlerinin yarısına yakını yayımlanmıştır (%44 [15]). Hz. Peygamber ve dönemi hakkında hazırlanan Doktora Tezlerinin de %42'si yayımlanmıştır. Tezlerin çoğunun yayımlanmış olması, üretilen akademik bilginin okuyucuya ulaşması açısından önemlidir.

E. Konularına Göre Çalışmalar

Emevîler dönemiyle ilgili çalışmalar çeşitli konularda hazırlanmıştır. Bunlar arasında en çok çalışmanın siyasî tarihle ilgili olduğu görülmektedir (%47 [189]). Bu çalışmaları önemli aileler ve şahsiyetler hakkında yapılan çalışmalar takip etmektedir (%16 [64]).

Konular	Telif Kitaplar	Çeviri Kitaplar	Telif Makaleler	Çeviri Makaleler	Tebliğler	Yüksek Lisans Tezleri	Doktora Tezleri	Doçentlik Tezleri	TOPLAM
Kısmen Emevîlerden	5	1							6
Dönemin Tamamı Hakkında	2	3							5
Siyasî Hayat	64	10	47	7	32	18	11		189
Fetihler			6	1	2	5			14
Önemli Aileler ve Şahsiyetler	6	1	24	1		30	2		64
Sosyal Hayat	6		16	3	2	7	2		36
Dini Hayat		1	3	2		7	7		20
Bölge ve Şehir Tarihleri			3		3	7	7		20
Kültür Hayatı	1	1	8	1		4	3	1	19
Kurumlar	3		6	1		6	1		17
Ekonomik Hayat			2			3	1		6
İmar						1			1
Mimarî						1			1
Musikî	1		3						4
TOPLAM	88	17	118	16	39	89	34	1	402

1. Kısmen Emevîlerden Bahseden Çalışmalar

1990'lı yıllara kadar Emevîler hakkında yapılan çalışmaların sayısı oldukça azdır. Hazırlanan çalışmaların bir kısmı Emevîlerle Abbasîler hakkında hazırlanan çalışmalardır. Bunların en eskisi Bahriye Üçok tarafından hazırlanan İslâm Tarihi: Emevîler-Abbasîler isimli kitaptır.

2. Dönemin Tamamı Hakkında Yapılan Çalışmalar

Emevî döneminin tamamını ele alan çalışmalar fazla değildir. Bunlardan biri İrfan Aycan ile İbrahim'in Sarıçam'ın müşterek hazırladıkları kitaptır. Cep kitabı ebatında yayımlanan ve Emevîler hakkında derli toplu bilgi veren bu kitaptan başka Alman müsteşrik Wellhausen'in Arap Devleti ve Sukutu adlı kitabını zikretmek gerekir.

Konular	Telif Kitaplar	Çeviri Kitaplar	Telif Makaleler	Çeviri Makaleler	Tebliğler	Yüksek Lisans Tezleri	Doktora Tezleri	Doçentlik Tezleri	TOPLAM
Hanedan ve Mensup Olduğu Kabile Hakkında Yapılan Çalışmalar			2				1		3
Halifeler ve Dönemleri Hakkında Yapılan Çalışmalar	61	9	37	5	32	16	8		168
Muhallif Gruplar ve Şahsiyetler	1		3	2		1	1		8
Siyasî Tarihle İlgili Çalışmalar	1	1	2						4
Şiddet							1		1
İşkence			1						1
Emevîler Devletinin Yıkılışı	1		2			1			4
TOPLAM	64	10	47	7	32	18	11		189

Emevî hanedanının mensup olduğu kabile hakkında yapılmış önemli çalışmalardan biri İbrahim Sarıçam'ın Emevî-Haşimi İlişkileri: İslâm Öncesinden Abbasîlere Kadar başlıklı Doktora tezidir. Bundan başka Adem Apak'ın Ümeyye oğulları hakkında yayımladığı birkaç makaleyi zikretmek gerekir.

Halifeler hakkında birçok çalışma yapılmıştır. Hakkında en fazla çalışma yapılan halifelerden biri Muaviye'dir. Muaviye hakkında yapılan çalışmaların bir kısmı muhaliflerin görüşünü yansıtan, ilmî kaygıdan ziyade ideolojik/mezhebi kaygıyla hazırlanan çalışmalardır. Bunlardan Mehmet Akçayır'ın Emevîlerin İlk Halifesi Muaviye'nin İslâm Âlemine İndirdiği Ağır Darbe ve Muaviye'nin Kimliği; Mahmut Ali Toptaş'ın İslâm'ın Başbelası Kurnaz Muaviye adlı kitaplarını zikredebiliriz. Bunların dışında Ehl-i Sünnet'in görüşünü yansıtan ve Muaviye'yi savunmak amacıyla yazılan çalışmalar da yapılmıştır. Ülkemizde Diyanet İşleri Başkanlığı da yapan Ömer Nasuhi Bilmen'in Ashab-ı Kiram Hakkında Müslümanların Nezih İtikadları: Muaviye Hakkındaki Suallere Cevaplar adlı kitabı bunlardan biridir.

Muaviye ve dönemi hakkında tespit edebildiğimiz kadarıyla 10 telif kitap, 1 çeviri kitap, 3 telif makale, 2 çeviri makale, 2 Yüksek Lisans Tezi ve 1 Doktora Tezi hazırlanmıştır. İrfan Ayca'nın hazırladığı döneme ışık tutan, Muaviye b. Ebi Süfyan Hayatı ve Devlet Politikası başlıklı Doktora Tezi, Saltanata Giden Yolda Muaviye b. Ebi Süfyan adıyla yayımlanmış önemli bir çalışmadır.

Yezid ve dönemi hakkında Ünal Kılıç tarafından hazırlanan Doktora Tezi, Tartışmaların Odağındaki Halife Yezid b. Muaviye adıyla yayımlanmıştır. Yezid döneminde vuku bulan Kerbela olayı hakkında da birçok çalışma yapılmıştır. Bunların dışında Kerbela hakkında iki Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır. Bunlardan biri Kerbela Vak'ası adını taşımaktadır. Diğeri ise İslâm Tarih ve Geleneğinde Kerbela adını taşır. Ayrıca Kerbela Mersiyeleri başlıklı bir de Doktora Tezi hazırlanmıştır.

Yezid döneminde vuku bulan Harre olayı hakkında biri çeviri olmak üzere üç makale yayımlanmıştır. Muaviye b. Yezid ve dönemi de birkaç makalenin konusu olmuştur.

Mervanî halifelerin ilki olan Mervan b. el-Hakem, hakkında birçok çalışma yapılan halifelerden biridir. Mervan hakkında iki Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

Abdülmelik dönemi hakkında bir Doktora Tezi hazırlanmıştır. Velid b. Abdülmelik ve Süleyman b. Abdülmelik dönemleri hakkında da birer Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

Ömer b. Abdülaziz dönemi, hakkında en çok çalışma yapılan halifelerden biridir. Ömer'in hayatı hakkında dört kitap yayımlanmış; ayrıca Arapçadan iki kitap çevrilmiştir. Bu dönem hakkında beş Yüksek Lisans Tezi ile bir Doktora Tezi de hazırlanmıştır.

Yezid b. Abdülmelik dönemi hakkında bir Yüksek Lisans Tezi, Hişam dö-

nemi hakkında iki Doktora Tezi hazırlanmıştır. Tezlerden birinde dönem bir bütün olarak ele alınmakta olup bu çalışma, Hişam b. Abdülmelik'in Hilafeti ve Şahsiyeti başlığını taşımaktadır. Çalışma kitap olarak da yayımlanmıştır. Diğer Doktora Tezi ise Hişam b. Abdülmelik'in Ortaasya Politikası ve Türkler adını taşımaktadır.

Velid b. Yezid dönemi hakkında bir kitap; Yezid b. Velid dönemi hakkında bir makale yayımlanmıştır.

Halifelerin iktidar dönemleri dışında da siyasî tarihle ilgili bazı çalışmalar yapılmıştır. Ehl-i beyt tasavvuru ve erken dönemdeki yansımaları hakkında bir Doktora Tezi, bu dönemde ortaya çıkan isyanlarda tarafların izlediği stratejiler ve taktikler hakkında bir Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

Dönemin siyasî tarihi açısından önemli olan asabiyye hakkında Asabiyet ve Erken Dönem İslâm Siyasî Tarihindeki Etkileri başlıklı bir kitap yayımlanmıştır.

Dönemin siyasî yapısı hakkında Emevîler Devri Merkez-Taşra Münasebetlerinde Siyasî Gerginlikler başlıklı bir Yüksek Lisans Tezi ve Emevîler Dönemi Şiddet Hareketleri başlıklı bir Doktora Tezi hazırlanmıştır.

Emevîler devletinin yıkılış süreci hakkında bir kitap ile iki makale ve bir Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

4.Fetihler

Emevîler dönemi fetihleri hakkında çoğu telif makale olmak üzere birçok çalışma yapılmıştır. Bunların bir kısmı Endülüs, Ortaasya ve Anadolu'daki fetihler hakkındadır. Ayrıca fetihler hakkında beş Yüksek Lisans Tezi de hazırlanmıştır.

5.Önemli Aileler ve Şahsiyetler

Emevîler döneminde etkin olan Zübeyrîler ve Mühellebîler hakkında birer Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

Emevîler döneminde yaşayan önemli şahsiyetler hakkında birçok çalışma yapılmıştır. Bunlar Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Abdülmelik b. Mervan, Abdullah b. Ömer, Abdullah b. ez-Zübeyr (beş Yüksek Lisans Tezi), Abdurrahman b. Muhammed b. Eş'as, Abdülaziz b. Mervan, Ahnef b. Kays, Amr b. el-As (bir Doktora Tezi), Dahhâk b. Kays el-Fihrî, Eşter en-Nehaî, Haccac b. Yusuf, Halid b. Abdullah el-Kasri, Hasan b. Ali-Hüseyin b. Ali, Hasan el-Basrî, Hassan b. Numan el-Gassanî, Mesleme b. Abdülmelik, Muğire b. Şu'be, Muhammed b. el-Hanefiyye (bir Doktora Tezi), Muhtar es-Sakafi, Musa b. Nusayr, Nasr b. Seyyar, Tarık b. Ziyad, Ubeydullah b. Ziyad ve Yezid b. Mühelleb olarak sıralanabilir.

6.Sosyal Hayat

Emevîler dönemi sosyal hayatı hakkında bazı makaleler, tebliğler ve tezler hazırlanmıştır. Bunlardan biri Emevîler Dönemi Merkezi Şehirlerde Müslümanların Gündelik Hayatı başlığını taşıyan Doktora Tezi olup bu çalışma yayımlanmıştır.

Sosyal gruplardan mevali hakkında bir kitap ile birkaç makale yayımlanmıştır.

Kadının durumu hakkında Emevîler Devrinde Kadın başlıklı bir kitap ile bir makale yayımlanmıştır.

Kabileler hakkında fazla çalışma yapıldığı söylenemez. Bununla birlikte Sakif kabilesiyle ilgili bir makale ve Kelb kabilesiyle ilgili bir Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

7.Kavimler

Kavimlerden özellikle Türkler hakkında yapılan çalışmalar dikkat çekmektedir. Emevîler döneminde Türkler hakkında telif edilen ya da bu dönemi de içine alan, Zekeriya Kitapçı tarafından telif edilen dört kitap ve çoğu aynı müellif tarafından kaleme alınan altı makale bulunmaktadır. Ayrıca bu dönemde Türklerle ilişkiler hakkında dört Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

Bunların dışında Abbasî ihtilâlinde Türklerin rolünü ele alan bir Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır.

8.Dinî Hayat

Dönemin dinî hayatı hakkında beş Yüksek Lisans Tezi ile Emevîler Döneminde İktidar-Ulema İlişkisi başlıklı bir Doktora Tezi hazırlanmıştır.

Dinî gruplardan Şîilik ve Haricilik hakkında bazı çalışmalar yapılmıştır. Bunlardan biri Wellhausen'in kitabının çevirisidir. Ayrıca Haricîler, Şîiler, Mürcie ve Cebriyye hakkında tezler hazırlanmıştır.

Diğer din mensupları hakkında yapılan çalışmalar bağlamında Yahudiler hakkında bir Yüksek Lisans Tezi ve Mecusiler hakkında bir Doktora Tezi hazırlanmıştır.

9.Bölge ve Şehir Tarihleri

Filistin, Irak, Mısır ve Kuzey Afrika (bir Doktora Tezi), Ortaasya (iki Doktora Tezi) ve Suriye bölgeleri hakkında çalışmalar yapılmıştır.

Antakya (Doktora Tezi), Harran, Kayseri, Kûfe (Doktora Tezi), Mekke-Medine (Doktora Tezi), San'a ve Semerkand (Doktora Tezi) şehirleri hakkında çalışmalar yapılmıştır.

10.Kültürel Hayat

Kültürel hayatla ilgili hazırlanan çalışmalardan biri Van Vloten'in kitabının çevirisidir. Bundan başka birçok makale, bir Yüksek Lisans Tezi ve Emevîler Devrinde İlmî Hareket başlıklı bir Doktora Tezi hazırlanmıştır. Ayrıca Raşid halifeler dönemini de kapsayacak şekilde hadis ile siyasî-içtimaî hadiselerin ilişkisi üzerine bir Doçentlik Tezi hazırlanmıştır.

Cahiliye döneminden Emevîler dönemi sonuna kadarki dönemde tıbbî gelişmeler hakkında bir Yüksek Lisans Tezi ve dönemin edebî hayatı üzerine de çalışmalar yapılmıştır.

11.Kurumlar

Devlet yönetimi hakkında Emevîlerde Veliâhtlık başlıklı bir Yüksek Lisans Tezi ile Emevîlerin Kuruluş Devrinde İslâm Amme Hukukunun Gelişmesi başlıklı bir Doktora Tezi hazırlanmıştır. Ayrıca İslâm'ın İlk Döneminde Bey'at ve Seçim Sistemi başlıklı bir kitap yayımlanmıştır.

Saray teşkilatı hakkında bir kitap, divanlar hakkında bir Yüksek Lisans Tezi, yargı sistemi hakkında bir makale, deniz seferleri ve donanma hakkında iki Yüksek Lisans Tezi, istihbaratla ilgili bir makale telif edilmiştir.

12.Ekonomik Hayat

Ekonomik hayatla ilgili Emevîlerde Ticarî Hayat başlıklı bir Yüksek Lisans Tezi hazırlanmıştır. Bundan başka İslâm Vergi Hukuku (Hulefa-i Raşidin ve Emevîler Devri) başlıklı bir Doktora Tezi de hazırlanmıştır. Ayrıca iktâ sistemi üzerine bir Yüksek Lisans Tezi hazırlandığını görüyoruz.

13.İmar Faaliyetleri ve Mimarî

İmar ve Mimarî hakkında yapılan çalışmalar arasında iki Yüksek Lisans Tezi dikkati çekmektedir.

14.Musikî

Musikî ve eğlence hayatı hakkında bir kitap ile iki makale hazırlanmıştır.

SONUÇ

Buraya kadar arz etmeye çalıştığımız bilgilere bakılırsa, Emevîler dönemine duyulan ilgi son yıllarda artmıştır. Nitelikleri hakkında burada değerlendirme yapamadığımız çalışmaların sayısındaki artış sevindiricidir.

Bazı akademisyenlerin Emevîler dönemini ihtisas alanı olarak belirlemeleri, bu dönem hakkında birçok çalışmaya danışmanlık yapmaları, bazı üniversite-lerde Emevîler dönemi hakkındaki çalışmaların artmasına vesile olmuştur.

Kitapların önemli bir kısmının Yezid döneminde meydana gelen Kerbela olayı hakkında olması dikkat çekicidir.

Emevîler dönemi hakkında hazırlanan Doktora Tezlerinin konuları dikkat çekmektedir. Ayrıca Doktora Tezlerinin yarısına yakınının yayımlanmış olması takdir edilecek bir durumdur.

Çalışmaların yarısına yakını siyasî tarihle ilgilidir. Bütün halifelerin hayatı ve dönemleri hakkında çalışmalar yapılmış olması, hatta bazı dönemlerin birden fazla çalışmaya konu olması döneme duyulan ilgiyi göstermektedir.

Bazı şahıslar, hayatları ve faaliyetleri hakkında da epey çalışma yapılmıştır. Önümüzdeki yıllarda bu alandaki çalışmaların bir miktar daha artabileceğini düşünüyoruz.

Çeşitli bölge ve şehirler hakkında bazı çalışmalar yapılmış olmakla birlikte bu alanda daha birçok çalışma yapılabilir. Ayrıca sosyal ve siyasî tarih bağla-

mında kabileler, kültür ve iktisat tarihi ile kurumlar hakkında fazla çalışma yapılmadığını da hatırlatmak isteriz.

KISMEN EMEVİLERDEN BAHSEDEDEN ÇALIŞMALAR

Telif Kitaplar

Aka, İsmail, Hulefâ-i Râşidîn ve Emevîler, İstanbul 1989.

Sarıçık, Murat, Dört Halife ve Emevîler Döneminden İlginç Problemler, Fakülte Kitabevi, Isparta 2001.

Savaş, Hamdi, İslâm Tarihi: Emevîler ve Abbasîler Devri, Erciyes Üniversitesi Yayınları, Kayseri 1993.

Üçok, Bahriye, İslâm Tarihi Emevîler-Abbasîler, Ankara 1968.

Üner, M. Orhan, Emevîler ve Abbasîler'in İlk Dönemi Siyasî Tarihi, Doğan Mat., Samsun 1993.

Çeviri Kitaplar

Hüseyin Zerrinkub, İslâm Şafağı -İslâm'ın Ortaya Çıkışı ve Emevî Devleti Sonuna Kadar Yayılışı-, Çeviren: Hasan Almaz, Anka Yayınları, İstanbul 2003.

I.DÖNEMİN TAMAMI HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Telif Kitaplar

Aycan, İrfan- Sarıçam, İbrahim, Emevîler, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1993 (2. Basım, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1999).

Sırma, İhsan Süreyya, Hilafetten Saltanata Emevîler Dönemi, İstanbul 1991 (3. Basım, İstanbul 1991; 6. Basım, Beyan Yayınları, İstanbul 1993; 9. Basım, Beyan Yayınları, İstanbul 1997).

Çeviri Kitaplar

Sallabi, Ali Muhammed, Emevîler Dönemi I, Ravza Yayınları, İstanbul 2009.

Sallabi, Ali Muhammed, Emevîler Dönemi II, Ravza Yayınları, İstanbul 2010.

Wellhausen, J., Arap Devleti ve Sukutu, Çeviren: Fikret Işıltan, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Ankara 1963.

II.SİYASÎ HAYAT

A. Hanedan ve Mensup Olduğu Kabile Hakkında Yapılan Çalışmalar

Telif Makaleler

Apak, Âdem, "Hz. Osman'ın Hilafeti Döneminde Ümeyyeoğulları'nın Devlet İdaresinde Yeri", Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, Bursa 1998, s. 487-522.

Apak, Âdem, "Mekke Döneminde Benî Ümeyye'nin İslâm'a Karşı Tutumla-

rı", Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 6, Bursa 1994, s. 277-296.

Doktora Tezleri

Sarıçam, İbrahim, Emevî-Haşimî Mücadelesi (İslâm Öncesinden Muaviye Devrinin Sonuna Kadar), Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1991 (=Emevî Haşimi İlişkileri: İslâm Öncesinden Abbasîler'e Kadar, Ankara 1997).

B. Halifeler ve Dönemleri Hakkında Yapılan Çalışmalar

Yüksek Lisans Tezleri

Mazhen, Yernar, Ya'kûbî'nin Târîhu'l-Ya'kûbî ve İbnü'l-Esîr'in El-Kâmil fi't-Târîh'ine Göre Emevî Halifelerinin Kişilikleri, Danışman: Prof. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2010.

1. Muaviye b. Ebi Süfyan

Telif Kitaplar

Alçayır, Mehmet, Emevîlerin İlk Halifesi Muaviye'nin İslâm Alemine İndirdiği Ağır Darbe ve Muaviye'nin Kimliği, Aksiseda Mat., Samsun 1968.

Bilmen, Ömer Nasuhi, Ashab-ı Kiram Hakkında Müslümanların Nezih İtikadları: Muaviye Hakkındaki Suallere Cevaplar, Ahmed Said Matbaası, İstanbul 1963.

Çetiner, M. Sait, Muaviye'nin Fahîşe Anası ve Hazreti Hamza, Orhan Mete ve Ort. Koll. Şti. Mat., İstanbul 1965.

Derman, Mehmet Ali, Ebu Süfyan'ın Oğlu Şam Valisi Muaviye, Er-Tu Mat., İstanbul 1978.

Kerbela Faciasından Evvel Şam'da Halifelğini İlan Eden Muaviye'den Kayser-i Rum'un Kuran-ı Kerim'den Sorduğu Muaviye'nin Cevap Veremediği 100 Sual ve Ayetleri İle Cevapları, Ayyıldız Kitabevi Yayınları, İstanbul 1958 (Ayyıldız Kitabevi Yayınları, İstanbul 1984; Ayyıldız Kitabevi Yayınları, İstanbul 1989).

Ogan, M. Raif, Muaviye Hakkındaki İddiaların Cevabı, Naşir: M. İhsan Erdin, Ahmet Sait Mat., İstanbul 1972.

Sadi Baba, Emir Muaviye Sahabe mi? ve Ebu Talib'in İman Meselesi, Birleşik, İstanbul 1996.

Teymuroğlu, Mehmet Süleyman, Mesnevi'de Hazreti Muaviye, Hilal, Ankara 1960.

Toptaş, Mahmut Ali, İslâm'ın Başbelası Kurnaz Muaviye, Tipo Bas., İstanbul 1972.

Yaman, Ali, Muaviye, Yezid, Hz. Hüseyin ve Kerbela, Umut Mat., İstanbul 1998.

Çeviri Kitaplar

Abdülaziz b. Ahmed b. Hamid, Müminlerin Emirine Yönelik Tutarsız Eleştiriler: Muaviye b. Ebi Süfyan Müdafaası, Çeviren: Necmi Sarı, Ümmülkura Yayınevi, İstanbul 2010.

Telif Makaleler

Cem, İ. Semahaddini, “Müslümanlık ve Muâviye”, Türk Yurdu, 3, Ankara 1965, s.15-19.

Demircan, Adnan, “Mesnevî’de Geçen Muâviye-İblis Hikâyesi”, İSTEM: İslâm San’at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 10, Konya 2007, s. 143-153.

Gömbeyaz, Melek Yılmaz, “Muaviye b. Ebî Süfyan’ın Muhaliflerini Bertaraf Etme Yöntemleri”, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 19, Sayı: 1, Bursa 2010, s. 301-332.

Çeviri Makaleler

Batayine, M. Dayfullah, “Muâviye b. Ebî Sufyân Döneminde Devletin Mali Yapısı”, Çeviren: A. Nedim Serinsu-İrfan Aycan, İslâmî Araştırmalar, Sayı: 3, Ankara 1989, s. 208-217.

Vaglieri, Laura Veccia, “Ali-Muâviye Mücâdelesi ve Harici Ayrılmasının İbâdî Kaynakların Işığında İncelenmesi”, Çeviren: Ethem Ruhi Fiğlalı, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 19, Ankara 1973, s. 147-150.

Yüksek Lisans Tezleri

Çakır, Durmuş Ali, Hz. Muaviye’nin Rivayetler, Danışman: Prof. Dr. Ramazan Ayvalli, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2006.

Dural, Osman Nuri, Muâviye b. Ebî Süfyan’a Yöneltilen Eleştiriler, Danışman: Doç. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2007.

Doktora Tezleri

Aycan, İrfan, Muaviye b. Ebi Süfyan Hayatı ve Devlet Politikası, Danışman: Prof. Dr. Hüseyin Gazi Yurdaydın, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1990 (=Saltanata Giden Yolda Muaviye b. Ebi Süfyan, Fecr Yayınevi, Ankara 1990; 2. Basım, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2001).

2. Yezid b. Muaviye

Telif Kitaplar

Özgürel, Nihat, İslâm’ın Belası Yezid: İslâm Tarihinin En Büyük Nifak Devri, Moripek Bas., İzmir 1958.

Telif Makaleler

Demircan, Adnan, “İbn Teymiyye’ye Göre Yezid b. Muaviye’nin Durumu”, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2, Şanlıurfa 1996, s. 129-147.

Er, Taylan, “Tarihte Meşhur Aşık: Arap Halifesi Yezid”, Nilüfer, Sayı: 14, İS

tanbul, 1946, s.107-108.

Kılıç, Ünal, “Yezid b. Muaviye'nin Şahsiyetinin Oluşumunda Etkili Olan Unsurlar”, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 11/1, Sivas 2007, s. 69-89.

Doktora Tezleri

Kılıç, Ünal, Yezid b. Muaviye, Danışman: Prof. Dr. Mehmet Ali Kapar, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1999 (=Tartışmaların Odağındaki Halife Yezid b. Muaviye, Kayıhan Yayınları, İstanbul 2001).

a.Kerbela Olayı

Telif Kitaplar

Aczi, Remzi, Yeni Gülzar-ı Haseneyn: Vaka-i Kerbela, Engin Kitabevi, İstanbul 1955.

Aktaş, Cihan, Hz. Zeyneb: Kerbela Şahidi, İstanbul 2004.

Algül, Hüseyin, Kerbela: Kanayan Bir Yara Gönül Sızlatan Bir Facia, Ensar Yayınları, İstanbul 2009 (2. Basım, İstanbul 2009).

And, Metin, Ritüelden Drama: Kerbela- Muharrem- Ta'ziye, Yapı-Kredi Yayınları, İstanbul 2002.

Arslan, Mehmet- Erdoğan, Mehtap, Kerbela Mersiyeleri, Tunceli Üniversitesi Alevilik Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2009.

Atalay, Adil Ali, Kerbela ve Matem, Can Yayınları (Adil Ali Atalay), İstanbul 1991.

Balım, Ali, Kerbela Çöllerinde, Ankara (t.y.).

Berktaş, Ali, Kerbela, Mitosboyut Yayınları, İstanbul 1996.

Beyaz, Zekeriya, Alevî Dosyası: Alevî-Sünni Sorunu ve Çözüm Yolları Ehlibeytin Dışlanmasından Kerbela Katliamına..., Sancak Yayınları, İstanbul 2003.

Çırakman, Aşık Hüseyin, Kerbela'da İmam Hüseyin, Ankara 1961.

Çiftçi, Cemil, Divan Şiirinde Kerbela Ağrıtları, Kitabevi, İstanbul 2008.

Demirtaş, Şadiye Furkan, Allah Yolunda Can Verenler, Moralite Yayıncılık, İstanbul 2005 (Allah Yolunda Can Verenler ve Kerbela, Hayat Ağacı Yayınları, İstanbul 2008).

Durukan, Sabri, Deşti Kerbela Fırkatı Ehlibeyt'in İzdırabı, Can Yayınevi (Adil Ali Atalay), İstanbul 2003.

Fırat Dede, Derin Yara Kerbela, Yurt Kitap Yayın, Ankara 2009.

Fuzuli, Hadikatu's-Su'ada I (Erenler Bahçesi), Ankara 1986.

Fuzuli, Hadikatu's-Su'ada II(Erenler Bahçesi), Ankara 1990.

Gölpınarlı, Abdülbaki, Yeni Gülzâr-ı Haseneyn: Kerbela Vak'ası, İstanbul 2005.

- Gülaltay, Semih Tufan, Kerbela, 2. Basım, Kafkas Yayıncılık, İstanbul [t.y.].
- Gülerman, Mustafa Hikmet, Şehidler Sultanı İmam-ı Hüseyin, y.y. 1971.
- Güneş, Musa- Bendiderya, Cafer, Kerbela Şehitlerine Ağlamak, Kevser Yayınları, İstanbul 1997.
- Harmancı, Hasan, Acının Kerameti Kerbela, Yurt Kitap Yayın, İstanbul 2010.
- Hazreti Hüseyin ve Kerbela, Şahkulu Sultan Külliyesi Mehmet Ali Hilmi De-debaba Araştırma Eğitim ve Kültür Vakfı Yayınları, İstanbul 1998.
- İbn Tavus, Allame Seyyid, Kerbela Şehitlerinin Ardından, Kevser Yayınları, İstanbul 1997.
- İsen, Mustafa, Acıyı Bal Eylemek: Türk Edebiyatında Mersiye, Akçağ Yayınları, Ankara 1993 (2. Basım, Akçağ Yayınları, Ankara 1994).
- Kemaleddin Şükri, İslâm Tarihinde Nifak-ı Kerbela, Hasan, Hüseyin, Mat-baa-i Amidi, İstanbul 1928.
- Kerbela ve İmam Hüseyinin Kıyamı Üzerine, Tuba Basın Yayın, İstanbul 1998.
- Korok, Daniş Remzi, Kerbela Şehidleri, Sağlam Yayınevi, İstanbul 1967.
- Köksal, M. Asım, Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları, Ankara 1979 (2. Basım, Akçağ Yayınları, Ankara 1984; 3. Basım, Köksal Yayıncılık, İstanbul 1999; Karaca Yayınevi, İstanbul 2008).
- Onur, Necmi, Kanlı Kerbela, Menteş Kitabevi, İstanbul 1968.
- Pilavoğlu, Mehmet Kemal, Ah Kerbela, Güven Bas., Ankara 1967.
- Saraç, Adem, Kerbela Gülleri, Ravza Yayınları, İstanbul 2006.
- Sertoğlu, Murat, Kerbela, İtimat Kitabevi, İstanbul 1963 (2. Basım, İtimat Kitabevi, İstanbul [1971?]).
- Soku, Ziya Şakir, Kerbela Vak'ası, İstanbul 1981.
- Soku, Ziya Şakir, Kerbela vakası ve Kerbela'nın intikamı I-II, İstanbul Maarif Kütüphanesi, İstanbul 1937 (Kerbela Vak'ası ve Kerbelanın İntikamı, İstanbul 1974; Kerbela Vakası ve Kerbela'nın İntikamı: Türk Kahramanı Horasanlı Eba Müslim, İstanbul 2008).
- Şener, Cemal, Bihatayık: Evladı Kerbelayık: Kerbela'dan Seyit Rıza'ya, İstanbul 1995.
- Şıktaş, H. Fazıl (Haz.), Kerbela Mezalimi, Ehl-i Beytten İmam Hüseyin, Haşmet Mat., İstanbul 1982.
- Yalsızuçanlar, Sadık, Her Yer Kerbela, Kapı Yayınları, İstanbul 2008.
- Yaman, Ali, Muaviye, Yezid, Hz. Hüseyin ve Kerbela, İstanbul 1998.
- Yazar, M. Necati, Kerbela Faciası, Saadet Yayınları, İstanbul 1968.
- Yeşilzâde, Mehmet Salih, Kerbela Mezalimi ve İman Figanı, İstanbul 1947.

Yıldız, Bekir, Ve Zalim ve İnanmış ve Kerbela, İstanbul 1986 (İskele Yayıncılık, İstanbul 2006).

Yurdatap, Selami Münir, Kerbela Faciası, İstanbul 1959.

Yurdatap, Selami Münir, Kesik Başın İntikamı, Akpınar Yayınevi, İstanbul 1982.

Yusuf Fahir Baba, Kerbela'ya Dair Bir İki Söz ve Mersiye-i Şerif, İstanbul 1952.

Çeviri Kitaplar

Müseyib Gazi, Kerbela'nın İntikamı, Çeviren: Emrullah Eraslan, Can (Adil Ali Atalay) Yayınları, İstanbul 1995.

Sallabi, Ali Muhammed, Hz. Hüseyin ve Kerbela, Ravza Yayınları, İstanbul 2006.

Mutahhari, Ayetullah Murtaza, İmam Hüseyin ve Kerbela I-III, Çeviren: Hasan Kanaatlı, Kevser Yayınları, İstanbul 1997 (3. Basım, Kevser Yayınları, İstanbul 2008).

Havarizmi, Ebu'l-Müeyyed el-Muvaffak b. Ahmed, Kerbela Olayı, Çeviren. Yusuf Eğinç, Ocak Yayıncılık, İstanbul 2010.

Telif Makaleler

And, Metin, "Eski Edebiyatımızda Yarı Dramatik Bir Tür: Maktel ve Minyatürlü Maktel Yazmaları", Türkiyemiz Dergisi, Sayı: 20, 1990, 4-12, 61.

Apak, Adem, "Hz. Peygamber (s.a.s)'in Torunu Kerbela Şehidi Hz. Hüseyin (r.a.)", Diyanet Aylık Dergi, Sayı: 208, 2008, s. 60-61.

Arslan, Mehmet - İ. Hakkı Aksoyak, "Gelibolulu Mustafâ Âlî'nin Kerbela Mersiyelerini Muhtevî Bir Risâlesi: Subhatü'l-Abdâl", Türklük Bilimi Araştırmaları, Sayı: 2, 1996, s. 49-67.

Aykaç, Osman, "Bir Olay: Kerbela Trajedi ve Haysiyet", Defter, Sayı: 14(40), 2000, s. 107-116.

Bulut, Faik, "Kerbela", Atlas Dergisi, Sayı: 108 (Mart 2002), s. 30-49.

Büyükkara, M. Ali, "Kerbela'dan İnkılab'a: İmamî-Şîî Şehadet Düşüncesi ve Problemleri", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 43, Ankara 2002, Sayı 2, s. 211-247.

Demircan, Adnan, "Kerbela Olayı ve Etkileri", Diyanet Aylık Dergi, Sayı: 142, Ekim 2002, s. 45-49.

Kaya, Bilge, "Muharrem Ayı ve Kerbela Mersiyeleri", Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, Sayı: 33, Ankara 2005, s. 501-519.

Makal, Tahir Kutsi, "Maktel-i Hüseyin-Kerbela Mersiyeleri", Horasan Bülten, Yıl: 3, Sayı: 5, Ocak 2008, s. 63.

Onat, Hasan, "Kerbela'yı Doğru Anlamak", Akademik Ortadoğu, Cilt: 2, Sayı:1, Ankara 2007.

Sarıcı, Murat, “Kerbela Olayında el-Hurr b. Yezid ve Hz. Hüseyin’le Mücadelesi”, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 2, Isparta 1995, s. 103-148.

Semih Nâdir, “İslâm Dünyasında Asırlar Süren Bir Kavga Yol Açan Kerbela Olayı”, Hayat Tarih Mecmuası, Sayı: 4, Mayıs 1971, s. 33-40.

Semih Nâdir, “İslâm Dünyasında Asırlar Süren Bir Kavga Yol Açan Kerbela Olayı”, Hayat Tarih Mecmuası, Sayı: 5, Haziran 1971, s. 68-71.

Şimşek, Selami, “Bandırmalı Şey Yûsuf Nizâmeddin Efendi (ö. 1165/1752) ve Mersiyye-i Şâh-ı Şehîd-i Kerbela’sı”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı: 12(30) 2006, s. 65-81.

Üner, Ragıp, “Kerbela Vak’asına Dâir”, Hayat Tarih Mecmuası, Sayı: 9, Eylül 1974, s. 74-78.

Yaman, Mehmet Ağa, “Kerbela ve Sonrası”, Cem Dergisi, Sayı: 50, Temmuz 1995, s. 20-22.

Yaman, Mehmet Ağa, “Kerbela, Emevîlerin Batıl Davalarını Ortaya Çıkaran Olay”, Kızıldeli Dergisi, Yıl: 1, Sayı: 3, Nisan 2001, s. 33-36.

Tebliğler

Aksu, Ali, “Kerbela Literatürü”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 341-376.

Algül, Hüseyin, “Hz. Hüseyin’in Maruz Kaldığı Faciada Yezid’in Sorumluluğu”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 89-97.

Apak, Adem, “Kerbela Hadisesinin Siyasî Sebebi Yezid b. Muaviye’nin Veli-aht Tayin Edilmesi Meselesi Üzerine Tespit ve Değerlendirmeler”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 268-276.

Azgadi, Tahire Rahimpur, “Tahrifat-ı Kerbela”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 129-168.

Azimli, Mehmet, “Hz. Hüseyin İsyanının Gerekçeleri Üzerine Bazı Mülâhazalar”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 259-268.

Bodur, Hüsnü Ezber, “Kabilecilik Olgusunun Sosya-Ekonomik Temelde Dini Söylem İhtiyacı ve Kerbela Vakası”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 175-189.

Bozan, Metin, “Şii-İmami Kaynaklarda Kerbela’nın Menkabevî Anlatımı”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Âlim Yıldız, Sivas 2010, s. 477-492.

Bulut, Halil İbrahim, “Siyasî ve Dinî Otoritelerin Necef ve Kerbela’ya Kutsiyet Kazandırmadaki Rolü, Kitabü’l-Mezar Örneği”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 409-426.

Büyükkara, Mehmet Ali, “Çağdaş Şia Düşüncesinde Kerbela’nın Problemleri Mirası: İmam Hüseyin Kazanmak İçin mi Yoksa Canını Feda İçin mi Ayaklandı?”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 383-407.

Coşar, Hakan, “Kerbela’nın İtikadi Sembol Haline Gelmesinin Arka Planındaki Hermetik Unsurlar”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 531-550.

Çetin, Halis, “Medenilik Versus Bedevilik; Kerbela Krizinin Ekonomi-Politik Başlangıcın Sonu-Sonun Başlangıcı”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 451-468.

Demircan, Adnan, “Ehl-i Sünnet Alimlerinin Kerbela Olayına Yaklaşımları”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 295-305.

Ekinci, Mustafa, “Safevi Devleti Hükümdarı Şah İsmail’in Şiirlerinde Hz. Hüseyin ve Kerbela”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 511-514.

Eren, Selim, “Tarihsel Trajedilerin Toplumsal Yansımaları ve Yön/Anlam Kayması Açısından Kerbela Hadisesi”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 189-201.

Evkuran, Mehmet, “Tarih Felsefesi ve Teoloji Ekseninde Kerbela Sorunu”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 103-122.

Güngör, Şeyma, “Tarihî Olaydan Menkıbeye, Menkıbeden Şahesere [Kerbela Olayı ve Hadikatü’s-Süeda]” 38. İcanas Bildiriler Kitabı (10-15 Eylül 2007).

Fekkur, Mehdiye, “Kudek u Aşura”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 171-201.

Karahan, Abdullah, “Hz. Hüseyin’in Öldürüleceğini Bildiren Rivayetler Açısından Hadis kaynaklarında Kerbela Olayı”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 23-58.

Karaman, Abdullah, “İslâm Kamu Hukuku Açısından Kerbela Olayı”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 73-92.

Kılıç Ünal, “Kerbela Vakası (Tarihi Süreç”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 15-48.

Kutlu, Sönmez, “Kerbela Vakasına Yaklaşımlarda Yöntem Sorunu”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 427-450.

Mahafzah, Hussein Ali Ahmad, “Sevretü'l-Hüseyn ve Me'setü Kerbela”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 144-152.

Okumuş, Ejder, “Kerbela: Hz. Hüseyin'le Randevu”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 165-174.

Öz, Şaban, “İktidar Aracı Olarak Kan Talebi Olgusunun Hz. Osman- Hz. Hüseyin Perspektifinde Karşılaştırmalı Bir Analizi”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 277-294.

Özkan, Mustafa, “Emevî Yönetimi Kerbela İle İlgili Neyi Amaçladı ve Ne Oldu?”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 309-316.

Şenyayla, Gencal, “Kerbela Olayı Sürecinde Tarafların Yazdıkları Mektuplarda ve Oluşturdukları Söylemlerde Kullandıkları Argümanlar”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 49-88.

Tatlılıoğlu, Durmuş, “Kerbela Olayına Velayet Açısından Kısa Bir Bakış”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 239-248.

Turgay, Nurettin, “Kerbela Olayında Kullanılan Ayetler”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 7-22.

Ümit, Mehmet, “Zeydi Düşüncede Hz. Hüseyin ve Kerbela”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 493-500.

Yazdani, Abbas, “Ashura as a Defense of Islam Against The Dictatorship and Corruption of Umayyad Regime”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 205-210.

Yıldırım, Enbiya, “Şii Kaynaklar Çerçevesinde Hz. Peygamber-Hz. Hüseyin İlişkisinin Kerbela Algısına Etkisi”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela III (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 59-72.

Yüksel, Ahmet Turan, “Kerbela Vak’asında Ubeydullah b. Ziyad’ın Önemli Rolü”, Çeşitli Yönleriyle Kerbela I (Uluslararası Kerbela Sempozyumu Bildirileri), Editör: Doç. Dr. Alim Yıldız, Sivas 2010, s. 317-323.

Çeviri Makaleler

Aişe Abdurrahman, Kerbela’nın Kahraman Kızı Zeynep, Çeviren: Selami Münir Yurdatap, Çınar Mat., İstanbul 1970.

Mevlana Ebu’l-Kelam (v.d.), Hz. Hüseyin Bir Uyarı Bir Sembol, Çeviren: Abdullah Gürel, Pınar Yayınevi, İstanbul 1982 (2. Basım, Beyan Yayınları, İstanbul 1984; 3. Basım, Beyan Yayınları, İstanbul 1985).

Yüksek Lisans Tezleri

Azizova, Elnure, Kerbela Vak’ası, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2001.

Orak Ergölen, Nuray, İslâm Tarih ve Geleneğinde Kerbela, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2002.

Doktora Tezleri

Çağlayan, Bünyamin, Kerbela Mersiyeleri, Danışman: Prof. Dr. Mustafa İsen, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997.

b. Harre Olayı

Telif Makaleler

Kılıç, Ünal, “Harre Vak’asının Sebepleri Hakkında Bazı Mülâhazalar”, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 4, Sivas 2000, s. 305-316.

Varol, M. Bahaüddin, “Harre Vakası”, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 7, Konya 1997, s. 513-534.

Çeviri Makaleler

Kister, M. J., “Harre Vak’ası (Bazı Sosyo-Ekonomik Tespitler)”, Çeviren: Ünal Kılıç, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 4, Sivas 2000, s. 317-324.

3. Muaviye b. Yezid

Telif Makaleler

Atçeken, İsmail Hakkı, “Muaviye b. Yezid Üzerine Bir Araştırma”, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 7, Konya 1997, s. 411-430.

Demircan, Adnan, “Muaviye b. Yezid ve Halifeliği”, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2, Şanlıurfa 1996, s. 109-128.

Yılmaz, Saim, “Muaviye b. Yezid’in Halifelikten Ayrılması ve Halifeliğin Mervanilere İntikali”, İSTEM: İslâm San’at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, 2006, s. 187-206.

4.Mervan b. el-Hakem

Telif Kitaplar

Kazancı, Ahmet Lütfi, Mervan b. Hakem, İstanbul 1996.

Telif Makaleler

Atçeken, İsmail Hakkı, “Hz. Osman Dönemi İç Olaylarında Mervân b. Hakem’in Rolü”, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 9, Konya 1999, s. 315-348.

Yüksek Lisans Tezleri

Kılıç, Ünal, Mervan b. el-Hakem, Danışman: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1995.

Şulul, Faruk, Mervan b. el-Hakem, Danışman: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 1997.

5.Abdümelik b. Mervan

Telif Makaleler

Artuk, İbrahim, “Emevîlerden Halife Abdümelik bin Mervan Adına Kesilmiş Eşsiz Bir Kurşun Mühür”, Belleten, 16/61, Ankara 1952.

Erkoçoğlu, Fatih, “Abdümelik b. Mervan’ın Para Reformu”, İSTEM: İslâm San’at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2006, s. 171-186.

Üçok, Bahriye, “Emevî İmparatorluğunda Abdümelik Devrine Genel Bir Bakış”, Necati Lugal Armağanı, XVI, Ankara 1968.

Doktora Tezleri

Erkoçoğlu, Fatih, Abdümelik b. Mervan ve Dönemi (65-86/685-705), Danışman: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2006.

6.Velid b. Abdümelik

Yüksek Lisans Tezleri

İslâmoğlu, Niyazi, Velid b. Abdümelik ve Dönemi, Danışman: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 1999.

7.Süleyman b. Abdümelik

Yüksek Lisans Tezleri

Ongunyurt, Erol, Süleyman b. Abdümelik ve Zamanı (96-99/715-717), Danışman: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2001.

8.Ömer b. Abdülaziz

Telif Kitaplar

Ağırakça, Ahmet, İslâm'da İlk Tecdit Hareketi ve Ömer bin Abdülaziz, İstanbul 1992 (2. Basım, Buruc Yayınları, İstanbul 1995).

Dağtekin, Mehmed, Ömer b. Abdulaziz'in Hayatı ve Devlet İdaresi, Medeniyet Yayınları, y.y. 1992.

Eminoğlu, Ahmed, V. Raşid Halife Ömer b. Abdülaziz, Bayrak Mat., İstanbul 1984.

Şemseddin Nuri, Ömer b. Abdülaziz, Işık Yayınları, İzmir 1992.

Çeviri Kitaplar

İmaduddin Halil, Ömer b. Abdülaziz ve İslâm İnkılabı, Çeviren: Ubeydullah Dalar, Bir Yayıncılık, İstanbul 1984.

İsmail Yusuf, Ömer b. Abdülaziz, Çeviren: İsmail Hakkı Şengüler, Cağaloğlu Yayınevi, İstanbul 1969.

Telif Makaleler

Aycan, İrfan, "Ömer b. Abdülaziz ve Gayr-ı Müslimler", Dinî Araştırmalar, Cilt: I, Sayı: 3, Ankara 1999, s. 65-81.

Çeviri Makaleler

eş-Şarbâsî, Ahmed, "Bir Edep Örneği Olarak "Râşit Halifelerin Beşincisi Ömer b. Abdilaziz"den Seçtiklerim", Çeviren: Ahmet Yılmaz, İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2006, s. 255-262.

Yüksek Lisans Tezleri

Duman, Mustafa, Ömer b. Abdülaziz ve Zühd Anlayışı, Danışman: Doç. Dr. Bünyamin Solmaz, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2003.

Harbi, Osman, Ömer b. Abdülaziz'in Devlet İdaresi, Danışman: Prof. Dr. Ali Yılmaz, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya 1997.

Işık, Abdülkadir, Ömer b. Abdülaziz'in Genel Politikası ve Aşağı Türkistan, Danışman: Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1991.

Özdemir, Hatice, Ömer b. Abdülaziz'in Siyâsî ve Sosyal Gruplarla İlişkileri, Danışman: Prof. Dr. Ali Aksu, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas 2010.

Tokgöz, Murat, Emevî Halifelerinden Ömer b. Abdülaziz'in Hâricî ve Şîî Mezhep Akımlarına Yönelik Siyaseti, Danışman: Doç. Dr. Metin Bozkuş- Doç. Dr. Ünal Kılıç- Doç. Dr. Metin Özdemir, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas 2009.

Doktora Tezleri

Koyuncu, Mevlüt, Emevî Halifesi Ömer b. Abdülaziz ve Devri (717-720), Danışman: Prof. Dr. Hakkı Dursun Yıldız, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1987 (=İkinci Hazreti Ömer (Ömer bin Abdülaziz), Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1996).

9.Yezid b. Abdülmelik**Telif Makaleler**

Fidan, M. Akif, "Yezid b. Abdülmelik ve Dönemi Üzerine", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 49, Sayı: 2, Ankara 2008, s. 339-355.

Çeviri Makaleler

Vasiliev, A. A. -Arıkan Özden, "Halife II. Yezid'in İkonakırcı Fermanı MS. 721", Sanat Dünyamız, Sayı: 3-4, İstanbul 1998, s. 243-265.

Yüksek Lisans Tezleri

Fidan, M. Akif, Emevî Halifelerinden Yezid b. Abdülmelik ve Dönemi (IX. Emevî Halifesi), Danışman: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2000.

10.Hişam b. Abdülmelik**Telif Makaleler**

Atçeken, İsmail Hakkı, "Abbasî Propaganda Sürecinde Hişâm b. Abdülmelik Dönemi", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 17, Konya 2004, s. 21-38.

Atçeken, İsmail Hakkı, "Puvatya (Balâtü's-Şühedâ) Savaşı ve Etkileri Üzerine Bir Araştırma", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 8, Konya 1998, s. 243-263.

Doktora Tezleri

Atçeken, İsmail Hakkı, Hişam b. Abdülmelik'in Halifeliği (105-125/724-743) ve Şahsiyeti, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Önkol, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1997 (=Devlet Geleneği Açısından Hişam b. Abdülmelik, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2001).

Süslü, Âdem, Hişam b. Abdülmelik'in Orta Asya Politikası ve Türkler, Danışman: Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2001.

11.Velid b. Yezid**Telif Kitaplar**

Aksu, Ali, Sıradışı Emevî Halifesi Velid b. Yezid, Kitabevi, İstanbul 2009.

12.Yezid b. Velid**Telif Makaleler**

Aksu, Ali, “Yezid b. Velid’in Hayatı ve Halifeliği”, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 4, Sivas 2000, s. 289-304.

13.Mervan b. Muhammed**Yüksek Lisans Tezleri**

Teke, Cuma, Mervan b. Muhammed ve Dönemi, Danışman: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 1997.

Doktora Tezleri

Delice (Aksu), Ali, Mervan b. Muhammed ve Emevî Devletinin Yıkılışı, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1999 (=Emevî Devleti’nin Yıkılışı, Kitabevi, İstanbul 2007).

C.Muhالیf Gruplar ve Şahsiyetler**Telif Kitaplar**

Ağırakça, Ahmet, Emevîler Döneminde Kıyılar, Şafak Yayınları, İstanbul 1992 (2. Basım, Şafak Yayınları, İstanbul 1994).

Telif Makaleler

Atalan, Mehmet, “Bir Muhalefet İttifakı -Abdullâh b. Mu’âviye (129/746-7) Hareketi-”, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 23, İzmir 2006, s. 41-63.

Ayar, Kenan, “Die Qurra' in der Revolte des Ibn al-Aş'as”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 10, Samsun 1998, s. 281-296.

Varol, M. Bahaüddin, “Emevîlerin Hz. Ali ve Taraftarlarına Hakaret Politikası Üzerine”, İSTEM: İslâm San’at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2007, s. 83-108.

Çeviri Makaleler

Daftary, Farhad, “Emevîler Döneminde ve Abbasîlerin İlk Dönemlerinde İran, Horasan ve Mâverâünnehir’deki Mezhebi ve Milliyetçi Hareketler”, Çeviren: Mehmet Atalan, Kelâm Araştırmaları Dergisi, Cilt: IV, Sayı: 2, 2006, s. 139-158.

Zehebi, “Halifelik İddiasında Bulunanlar (Esmâu'l-Hazine Ramu el-Hilafe ve Harebu Aleyha Beni Ümeyye”, Çeviren: Abdurrahman Acar, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1, Diyarbakır 1999, s. 205-220.

Yüksek Lisans Tezleri

Şahin, Ali İhsan, Emevî Dönemi İsyânlarında Tarafların İzledikleri Strateji ve Taktikler, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 2008.

Doktora Tezleri

Karabiber, Namık Kemal, Ehli Beyt Tasavvuru ve Erken Dönemdeki Yan-sımaları (Hicri I-II. Asır), Danışman: Prof. Hasan Onat, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007.

D.Siyasî Tarihle İlgili Çalışmalar

Telif Kitaplar

Apak, Âdem, Asabiyet ve Erken Dönem İslâm Siyasî Tarihindeki Etkileri, Düşünce Kitabevi, İstanbul 2004.

Çeviri Kitaplar

Aycan, İrfan- Söylemez, M. Mahfuz (Derleyenler), İdeolojik Tarih Okumaları, Çeviren: İrfan Aycan- M. Mahfuz Söylemez, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 1998.

Telif Makaleler

Aycan, İrfan, "Emevîler Dönemi İç Siyasî Gelişmeleri (41-132/661-750)", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 39, Ankara 1999, s. 147-175.

Kara, Seyfullah, "İslâm Tarihinde ilk Zihniyet Sapması: Emevîler Döneminde Otoritenin Dünyevileştirilmesi", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2007, s. 145-170.

E.Şiddet

Doktora Tezleri

Çakırtaş, Mehmet, Emevîler Dönemi Şiddet Hareketleri, Danışman: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007.

F.İşkence

Telif Makaleler

Yılmaz, Metin, "İtaatkâr Toplum Oluşturma Aracı Olarak İşkence (Emevî Örneği)", Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi _ [www.dinbilimleri.com], Cilt: 8, Sayı: 4, 2008, s. 77-116.

G.Emevîler Devletinin Yıkılışı

Telif Kitaplar

Bozkurt, Nahide, Oluşum Sürecinde Abbasî İhtilali, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2000.

Telif Makaleler

Aksu, Ali, "Emevîlerin, Abbasîler Tarafından Soykırıma Uğratılması ve Ebu'l-Abbas'ın Bu Soykırımdaki Yeri", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 4, Sivas 2000, s. 259- 268.

Delice, Ali, "Emevî Devletinin Yıkılış Nedenleri Üzerine Bazı Mülahazalar", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 3, Sivas 1999, s. 299-320.

Yüksek Lisans Tezleri

Doğan, Osman, Abbasî Devleti'ne Zemin Hazırlayan Siyasî Faktörler, Danışman: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1997.

III.FETİHLER**Telif Makaleler**

Apak, Âdem, "Emevîler Döneminde Anadolu'da Arap-Bizans Mücadelesi", Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 2, Bursa 2009, s. 95-122.

Atçeken, İsmail Hakkı, "Berberîler ve Hicrî I. Yüzyıl İslâm Fetihlerindeki Rolü", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Cilt: I, Sayı: 2, Konya 2003, s. 81-94.

Atçeken, İsmail Hakkı, "Endülüs'ün Fetih Süreciyle İlgili Farklı Görüşlere Eleştirel Bir Yaklaşım", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 19, Konya 2005, s. 19-30.

Atçeken, İsmail Hakkı, "Septe (Ceuta) Kontu Julianus ve Endülüs'ün Fethinde Müslümanlara Yardımlarıyla İlgili Tartışmalar", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 16, Konya 2003, s. 27-49.

Kurat, A. Nimet, "Kuteybe b. Müslim'in Harizm ve Semerkand'ı Zaptı (Hicri 93-94=Miladi 712)", Ankara Üniversitesi Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi, 6/5, Ankara 1948.

Uçar, Şahin, "Müslümanların İstanbul'u Fethetmek İçin Yaptıkları İlk Üç Muhasara", Selçuk Üniversitesi Selçuk Dergisi, 2/1, Konya 1986.

Çeviri Makaleler

Mahmut Şit Hattab, "Şimali Afrika'nın Fetih Kahramanları (Kadeth Fethi'l-Magribi'l-Arabi)", Çeviren: Osman Öztüre, Belleten, 33/129, Ankara 1969.

Tebliğler

Apak, Âdem, "Fetih'ten Önce İstanbul Üzerine Müslüman Seferleri: Emevîler Dönemi", VII. Eyüpsultan Sempozyumu, İstanbul 2003, s. 222-229.

Muhammed Eslem, "Emir Muaviye'nin Halifeliği Sırasında İstanbul'a Düzenlenen İlk Sefer", I. Uluslararası İstanbul'un Fethi Sempozyumu (24-25 Mayıs 1996), İstanbul 1996.

Yüksek Lisans Tezleri

Aykon, Necati, Anadolu'da Gerçekleştirilen İlk İslâm Fetihleri (Emevî Dönemi'nin Sonuna Kadar), Danışman: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1994.

Bozburun, Hakan, Süfyanî Emevî Halifelerinin Fetih Siyasetleri ve Fetihlerin Etkileri, Danışman: Doç. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü, Konya 2006.

Çakır, Mustafa, Müslüman Araplar'ın Anadolu'daki Fetih Hareketleri (628-750), Danışman: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1993.

Karakaş, Veysel, Türk Yurtlarına Yapılan İlk Arap Akınları, Danışman: Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1997.

Öztürk, Ali, Mervânî-Emevî Halifelerinin Fetih Siyaseti ve Sonuçları, Danışman: Prof. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2009.

IV. ÖNEMLİ AİLELER VE ŞAHSİYETLER

A.Önemli Aileler

Yüksek Lisans Tezleri

Aycan, İrfan, Hicri İlk Üç Asırda Zübeyri Ailesinin Siyasî ve İlmî Hayattaki Yeri, Danışman: Doç. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1984.

Odabaşı, Fatma, Emevîler Döneminde Mühellebiler Ailesi, Danışman: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1993.

B.Önemli Şahsiyetler

1.Abdullah b. Abbas

Yüksek Lisans Tezleri

Akbıyık, Ali, Abdullah b. Abbâs Hayatı ve Şahsiyeti, Danışman: Prof. Dr. Mehmet Ali Kapar, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2007.

Bilgen, Mehmet, Abdullah İbn-i Abbas'ın Siyasî Hayatı, Danışman: Doç. Dr. Ali Aksu, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas 2007.

2.Abdullah b. Abdülmelik

Telif Makaleler

Erkoçoğlu, Fatih, "Abdullah b. Abdülmelik b. Mervan", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 13/1, Sivas 2009, s. 181-214.

3.Abdullah b. Ömer

Telif Makaleler

Yüksel, Ahmet Turan, "Emevîler Döneminde Abdullah b. Ömer", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Müsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2007, s. 21-42.

Yüksek Lisans Tezleri

Canbek, Ahmet, Abdullah b. Ömer'in Hayatı, Kişiliği ve İslâm Tarihindeki Yeri, Danışman: Prof. Dr. Adnan Demircan, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 2010.

Karakaş, Ali, Abdullah b. Ömer'in Hayatı ve Hadis İlmindeki Yeri, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yusuf Ziya Keskin, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır 1999.

4.Abdullah b. ez-Zübeyr

Telif Makaleler

Aycan, İrfan, "Emevîler Döneminde Bir İktidar Mücadelesi Örneği: Abdullah b. Zübeyr (622-692)", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 41, Ankara 2000, s. 99-115.

Ecer, A. Vehbi, "Abdullah b. Zübeyr'in Halifeliği ve Kurduğu Devlet", Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 10, Kayseri 1998, s. 153-162.

Çeviri Makaleler

Madelung, Wilferd, "Abdullah b. Zübeyr ve Mehdî", Çeviren: Ceyhan Saraç, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, İzmir 1992, s. 389-409.

Yüksek Lisans Tezleri

Ayar, Ali Rıza, Abdullah b. Zübeyr ve Halifeliği, Danışman: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 1988.

Çanakçı, Kahraman, Abdullah b. Zübeyr'in Hilafeti ve Emevîlerle Mücadelesi, Danışman: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1996.

Er, Ahmet, Abdullah b. ez-Zübeyr ve Hadis Rivayetleri, Danışman: Prof. Dr. Abdullah Aydın, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya 1999.

Gökçe, Arif, Abdullah b. ez-Zübeyr ve İdaresi, Danışman: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1991.

Hurç, Ramazan, Abdullah b. Zübeyr ve Zamanı, Danışman: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1991.

5.Abdurrahman b. Muhammed b. Eş'as

Yüksek Lisans Tezleri

Paça, Hüseyin, Abdurrahman b. Muhammed b. Eş'as ve İsyanı, Danışman: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2002.

6.Abdülaziz b. Mervan

Telif Makaleler

Kapar, Mehmet Ali, "Emevî Valilerinden Abdülaziz b. Mervan", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2007, s. 43-50.

7.Abdülaziz b. Musa b. Nusayr

Telif Makaleler

Atçeken, İsmail Hakkı, İlk Endülüs Vâlisi Abdülaziz b. Mûsâ b. Nusayr ve Öldürülmesi, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 14, Konya 2002, s. 65-88.

8.Ahnef b. Kays

Yüksek Lisans Tezleri

Koyuncu, Recep, Hatip olarak el-Ahnef b. Kays, Danışman: Doç. Dr. Muhi-tin Uysal, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2008.

9.Amr b. el-As

Yüksek Lisans Tezleri

Güneş, Hüseyin, Amr b. el-As ve Mısır Valiliği, Danışman: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 1992.

Öz, Asım, Amr b. As Hayatı ve Şahsiyeti, Danışman: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1995.

Doktora Tezleri

Apak, Âdem, Amr b. el-As Hayatı, Şahsiyeti, Devlet Adamlığı, Danışman: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1999 (=İslâm Siyaset Geleneğinde Amr b. el-As, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2001).

10.Dahhâk b. Kays el-Fihri

Yüksek Lisans Tezleri

Kerçiç, Havva Şeyma, Dahhak b. Kays el-Fihri ve Emevi Siyasî Tarihindeki Yeri, Danışman: Prof. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2008.

11.Eşter en-Nehaî

Yüksek Lisans Tezleri

Yılmaz, Yusuf, Malik el-Eşter Hayatı ve Şahsiyeti, Danışman: Prof. Dr. A. Turan Yüksel, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2005.

12.Haccac b. Yusuf

Telif Makaleler

Çelik, Sebahattin, "Emevi Devlet Otoritesinin Tesisinde Haccac b. Yusuf es-Sakafi'nin Fonksiyoner Rolü", Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 1, Manisa 2003, s. 19-35.

Delice, Ali, "Haccac b. Yusuf (Hayatı ve Faaliyetleri)", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2, Sivas 1998, s. 445-460.

Kazancı, Ahmet Lütfi, "Haccac b. Yusuf es-Sakafi (95/714)", Uludağ Üni-

versitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: IV, Sayı: 4, Bursa 1992, s. 117-128.

Yüksek Lisans Tezleri

Delice, Ali, Haccac b. Yusuf'un Hayatı ve Siyasî Faaliyetleri, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995 (=Emevî Saltanatının Irak Valisi Haccac b. Yusuf, Kitabevi, İstanbul 2009).

13.Halid b. Abdullah el-Kasrî

Telif Makaleler

Demirci, Mustafa, "Emevîlerin Irak Valisi Hâlid b. Abdullah el-Kasrî'nin Hayatı ve Faaliyetleri", Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi _ [www.dinbilimleri.com], Cilt: IV, Sayı: 3, 2004, s. 61-74.

Yılmaz Gömbeyaz, Melek, "Bir Emevî Valisi: Hâlid b. Abdullah el-Kasrî", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2006, s. 237-254.

Yüksek Lisans Tezleri

Enginar, Mahmut, Halid b. Abdullah el-Kasrî, Danışman: Prof. Dr. A. Turan Yüksel, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2006.

14.Hasan b. Ali- Hüseyin b. Ali

Telif Kitaplar

Bursalı, Mustafa Necati, Peygamber Çiçekleri Hz. Hasan ve Hüseyin, İstanbul 1978 (Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin, İstanbul 1983).

Demircan, Adnan, İslâm Tarihinin İlk Asrında İktidar Mücadelesi, Beyan Yayınları, İstanbul 1996.

Kara, Abdullah- Kara, Hilal, İki Sultan İki Kurban, Nesil Yayınları, İstanbul 2010.

Varol, M. Bahaüddin, Temel Kaynak ve Rivayetler Işığında Hz. Hasan, Konya 2010.

Çeviri Kitaplar

Mutahhari, Ayetullah Murtaza, Hazreti Hüseyin'in Emr-i Ma'ruf ve Nehy-i Münker'i, Çeviren: Hasan Almaz, İnsan Yayınları, İstanbul 1995.

Telif Makaleler

Demircan, Adnan, "Hz. Hasan ve Halifeliği", Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1, Şanlıurfa 1995, s. 81-109.

Fiğlalı, Ethem Ruhi, "İslâm Tarihinde Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin Dönemleri (Mezhepler Tarihi Açısından Bir Tedkik), Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 26, Ankara 1983, s. 353-370.

Kapar, Mehmet Ali, "Hz. Hasan'ın Halifeliği ve Hasan- Muaviye Andlaşması", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, Konya 1997, s. 67-80.

Söylemez, M. Mahfuz, “Hz. Hasan'ın Hilafeti Muaviye'ye Devrinin Arkaplanı”, İslâmî Araştırmalar, Sayı: 14, Ankara 2001, s. 456-468.

Varol, M. Bahaüddin, “Hz. Hasan'ın Çok Evliliğine Dair Rivayetler Üzerine”, İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Sayı: 13, Konya 2009, s. 9-24.

15.Hasan el-Basrî

Telif Makaleler

Doğan, Lütfi-Kutluay, Yaşar, “Hasan Basri'nin Kader Hakkında Halife Abdülmelik b. Mervan'a Mektubu”, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 3/3-4, Ankara 1954, s.75-84.

Yüksek Lisans Tezleri

Erdem, Mustafa, Hasan el Basri`nin Hayatı, Eserleri ve Kelami Görüşleri, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hasan Hüseyin Tunçbilek, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 1998.

16.Hassan b. Numan el-Gassanî

Yüksek Lisans Tezleri

Aksoy, Mehmet Beyazıt, Hassan b. Nu'man el- Gassânî Hayatı, Siyasî ve Askerî Faaliyetleri, Danışman: Doç. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2004.

17.Hucr b. Adi

Telif Makaleler

Dadan, Ali, “İslâm Toplumundaki İlk Sivil Direniş Hareketlerinden Hucl b. Adî Hareketi ve Toplumsal Etkileri”, İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Sayı: 4, Konya 2005, s. 203-221.

Söylemez, M. Mahfuz, “Emevî İktidarına Karşı Kûfe'den İlk Sivil Muhalefet: Hucl b. Adiy Hareketi”, Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 6, Çorum 2004, s. 31-48.

18.Kuseyyir 'Azze

Telif Makaleler

Tuzcu, Kemal, “Bir Emevî Şairi: Kuseyyir 'Azze”, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Sayı: 44(1) 2004, s. 17-30.

19.Mesleme b. Abdülmelik

Telif Makaleler

Azimli, Mehmet, “Emevî Dönemi Komutan ve Valilerinden Mesleme b. Abdülmelik”, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 2, Diyarbakır 2000, s. 85-103.

Yüksek Lisans Tezleri

Atik, Kayhan, Gazavat-ı Mesleme, Danışman: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer,

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1990.

Hacıyev, Khanoglan, Mesleme b. Abdülmelik: Hayatı, Siyâsî ve Askerî Faaliyetleri, Danışman: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2006.

20.Muğire b. Şu'be

Yüksek Lisans Tezleri

Yılmaz, Melek, Muğire b. Şube (Hayatı Şahsiyeti- Devlet Adamlığı), Danışman: Prof. Dr. Mefail Hızlı, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 2005.

21.Muhammed b. el-Hanefiyye

Telif Makaleler

Korkmaz, Sıddık, "Hz. Ali'nin Oğlu Muhammed b. el-Hanefiyye'ye Vasiyeti", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 24, Sayı: 1, Konya 2008, s. 97-143.

Doktora Tezleri

Güneş, Hüseyin, Dini Siyasî ve Sosyal Etkisi Açısından Muhammed b. Hanefiyye ve Hayatı, Danışman: Doç. Dr. M. Bahaüddin Varol, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2009.

22.Muhtar es-Sakafi

Yüksek Lisans Tezleri

Yaşaroğlu, Hasan, Muhtar es-Sakafi, Danışman: Doç. Dr. Mehmet Maksudoğlu, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1991.

23.Musa b. Nusayr

Telif Kitaplar

Atçeken, İsmail Hakkı, Endülüs'ün Fethi ve Musa b. Nusayr, Araştırma Yayınları, Ankara 2002.

24.Nasr b. Seyyar

Yüksek Lisans Tezleri

Kısa, Yusuf, Nasr b. Seyyar ve Emevîler'in Yıkılışı Yıllarında Türk Yurtlarının Siyasî Durumu, Danışman: Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1994.

Yıldırım, Mehmet, Nasr bin Seyyar ve Zamanı, Danışman: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1990.

25.Tarik b. Ziyad

Telif Makaleler

Atçeken, İsmail Hakkı, "Tarık b. Ziyad Endülüs'ün Fethi Öncesi Gemileri Yaktı mı?", Marife, Yıl: 1, Sayı: 3, Konya 2002, s. 31-41.

Yüksek Lisans Tezleri

Kaymakçı, Salih, Tarık b. Ziyad, Danışman: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1999.

26.Ubeydullah b. Ziyad

Telif Kitaplar

Yüksel, Ahmet Turan, İhtirastan İktidara... Kerbelâ -Emevî Valisi Ubeydullah b. Ziyad Döneminin Anatomisi-, Yediveren, Konya 2001.

Telif Makaleler

Delice, Ali, "Ubeydullah b. Ziyad'ın Siyasî Faaliyetleri", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 3, Sivas 1999, s. 321-344.

Yüksek Lisans Tezleri

Balıkçı, Şükrü, Ubeydullah b. Ziyad Hayatı ve Siyasî Faaliyetleri, Danışman: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 1999.

27.Yezid b. Mühelleb

Yüksek Lisans Tezleri

Demiryürek, Rıdvan, Yezid b. Mühelleb ve Emevî Tarihindeki Rolü, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Önkâl, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1996.

V. SOSYAL HAYAT

A. Sosyal Hayatla İlgili Çalışmalar

Telif Makaleler

Aksu, Ali, "Emevîler Döneminde Sosyal Tabakalar", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Müsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2007, s. 63-82.

Aksu, Ali, "Asr-ı Saadet ve Emevîler Döneminde Lakap Takma ve Halifelerin Lakapları", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 5/2, Sivas 2001, s. 229-248.

Doğan, Yusuf, "Emevîler Döneminde Mizahı Etkileyen Faktörler", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Müsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2006, s. 209-236.

Yılmaz, Metin, "Emevî ve Abbasî Resmi Kıyafetleri", Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sayı: 26-27, 2008, s. 237-250.

Tebliğler

Aycan, İrfan, "Müslüman Yönetimlerde Bir Arada Yaşama Tecrübeleri (Emevî Modeli)", İslâm ve Demokrasi (Kutlu Doğum Sempozyumu), Ankara 1998, s. 31-42.

Yüksek Lisans Tezleri

Duman, İsmail Serdar, Emevîler'de Sosyal Hayat, Danışman: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2004.

Doktora Tezleri

Altınay, Ramazan, Emevîler Dönemi Merkezi Şehirlerde Müslümanların Gündelik Hayatı, Danışman: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2004 (=Emevîlerde Günlük Yaşam, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2006).

B. Sosyal Gruplar**1.Mevafî****Telif Kitaplar**

Demircan, Adnan, İslâm Tarihinin İlk Döneminde Arap-Mevafî İlişkisi, Beyan Yayınları, İstanbul 1996.

Telif Makaleler

Atçeken, İsmail Hakkı, "Ömer b. Abdülazîz Dönemi Sonrası Emevî İdarecilerinin Mevafî Politikaları", Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 13, Konya 2002, s. 69-88.

Koyuncu, Mevlüt, "Emevî Ordusunda Mevafî'nin Yeri", Türklük Araştırmaları Dergisi, Sayı: 17, 2005, s. 7-15.

Çeviri Makaleler

Hammaş, Necdet, "Emevîler Döneminde Mevafî ve Zimmilerin İdaredeki Rolü", Çeviren: İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 37, Ankara 1997, s. 175-190.

2.Kadınlar**Telif Kitaplar**

Savaş, Rıza, Emevîler Devrinde Kadın, İstanbul 2001.

Telif Makaleler

Aksu, Ali, "Emevîler Döneminde Kadının Durumu", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 5/1, Sivas 2001, s. 263-279.

Altınay, Ramazan, "Emevîler Döneminde Bazı Yönleriyle Kadın", EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler -, Cilt: VIII, Sayı: 21, 2004, s. 79-100.

Yüksek Lisans Tezleri

Yakut, Eryavuz, Emevîler Dönemi Hanımlarının Sosyal Durumları ve Sukeyne Binti Hüseyin Örneği, Danışman: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2000.

3.Kabileler

Telif Makaleler

Aycan, İrfan, "Emevî İktidarının Devamında Sakîf Kabilesinin Rolü", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 36, Ankara 1994, s. 119-142.

Yüksek Lisans Tezleri

Kara, Cahid, İslâm Öncesinden Emevîlerin Sonuna Kadar Kelb Kabilesi, Danışman: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2001.

4.Kavimler

a.Araplar

Çeviri Makaleler

Khalil Athamina, "Emevî Hilafeti Döneminde Arap İskânı", Çeviren: Saim Yılmaz, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2, Sakarya 2000, s. 203-226.

b.Türkler

Telif Kitaplar

Kitapçı, Zekeriya, Araplar'ın Türkistan'a Girişi, İstanbul 2000.

Kitapçı, Zekeriya, Emevîler Devrinde Maveranneh'r'de İslâmiyetin Yayılış Tarihi, Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi, Erzurum 1975.

Kitapçı, Zekeriya, Orta Doğu'da Türk Askerî Varlığının İlk Zuhuru, İstanbul 1997.

Kitapçı, Zekeriya, Türkistan'da İslâmiyet ve Türkler, Konya 1988.

Telif Makaleler

Apak, Âdem, "Emevîler Dönemi Türk-Arap İlişkileri ve Türklerin İslâmlaşma Sürecinin Başlangıcı", Türkler, Editörler: Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca, Cilt: 4, Ankara 2002

Aycan, İrfan, "Emevîler Dönemi Sonuna Kadar Müslüman Arapların Türklerle İlk Münasebetleri", Türkler, Editörler: Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca, Cilt: 4, Ankara 2002.

Kitapçı, Zekeriya, "Çeşitli Yönleri ile Emevîler Devrinde Arap Ordularındaki İlk Türkler", Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi, Sayı: 1, Erzurum 1975, s. 153-169.

Kitapçı, Zekeriya, "Orta Asya Mahalli Türk Hükümdar ve Aristokratları Arasında İslâmiyet: İlk Müslüman Türk Hükümdarları (Emevîler Devri)", Belleten, 61/201, Ankara 1987.

Kitapçı, Zekeriya, "The Early Turks in Arab Countries in Omayyad Period", Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi (M. Tayyib Okıç Armağanı), Ankara 1978.

Kitapçı, Zekeriya, "The First Challenge of The Turks Against The Arabs in The Oxus Valley According to the Narration of at-Tabari", Tarih Dergisi (Ord. Prof. İ. Hakkı Uzunçarşılı Hatıra Sayısı), 32, İstanbul 1979.

Çeviri Makaleler

Dakukî, Hüseyin Ali, "Emevî Hilafeti Devrinde Araplar ve Hazarlar", Çeviren: M. Faruk Toprak, Türk Kültürü Araştırmaları, XXV/2. Cilt, Ankara 1987, s. 94-104.

Tebliğler

Kitapçı, Zekeriya, "Emevîler Devrinde Orta-Asya Mahalli Türk Hükümdar ve Aristokratları Arasında İslâmiyetin Yayılışı", Beşinci Milletlerarası Türkoloji Kongresi, İstanbul (23-28 Eylül 1985), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul 1986.

Yüksek Lisans Tezleri

Baltacı, Ahmet, Kuteybe b. Müslim ve Türk-Arap Münasebetleri, Danışman: Doç. Dr. Mehmet Ali Kapar, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995.

Çelik, Yılmaz, Cerrah b. Abdullah el-Hakemi ve Türkler, Danışman: Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2001.

Dadan, Ali, Taberî Tarihindeki Türklerle İlgili Rivayetlerin Tespiti ve Değerlendirilmesi (Hz. Peygamber Döneminden Emevîler'in Sonuna Kadar), Danışman: Doç. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2006.

Yılmaz, Nevin, Abbasî İhtilali'nde Türkler, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mahmut Kırkpınar, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya 2007.

Doktora Tezleri

İşık, Abdülkadir, Abbasîlerin Yer Altı Örgütü ve Türkler, Danışman: Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1999.

c.Berberîler

Telif Makaleler

Atçeken, İsmail Hakkı, "Berberîler ve Hicrî I. Yüzyıl İslâm Fetihlerindeki Rolü", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 1, Sayı: 2, Konya 2003, s. 81-93.

VI. DİNÎ HAYAT

Telif Makaleler

Özkan, Mustafa, "Emevî İktidarının Siyasî İcraatları Karşısında Ulemânın Tavrı", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Cilt: VI, Sayı: 11, Konya 2008, s. 93-113.

Sarıçam, İbrahim, "Klasik Dönem İslâm Tarihinde Din İstismarı -Dört Halife

ve Emevîler Dönemi-, İslamiyat, 3/3, Ankara 2000, s. 139-146.

Yüksek Lisans Tezleri

Aykaç, Mustafa, Emevîler Dönemi Siyasî Olayların Kelami Problemlere Etkileri, Danışman: Prof. Dr. Cihat Tunç, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2002.

Candan, Feyza, Emevîler Dönemi İhtida Olayları, Danışman: Doç. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2007.

Cengiz, Lütfü, Emevîler Döneminde Kader Problemi, Danışman: Prof. Dr. Süleyman Toprak, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1999.

Güler, Bilal, Emevîler Dönemi Sosyal Hayatın Mezheplerin Doğuşuna ve Gelişmesine Etkileri, Danışman: Doç. Dr. Abdurrahim Güzel, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1998.

Yaşar, Serkan, İslâm Tarihinin İlk Asrında İktidar-Âlim İlişkisi, Danışman: Prof. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2003.

Doktora Tezleri

Özkan, Mustafa, Emevîler Döneminde İktidar-Ulema İlişkisi, Danışman: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007 (=Emevîler Döneminde İktidar-Ulema İlişkisi, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2008).

A. Mezhebî Gruplar

Çeviri Kitaplar

Wellhausen, Julius, İslâmiyet'in İlk Devrinde Dinî-Siyasî Muhalefet Partileri, Çeviren: Fikret Işıltan, Ankara 1989.

Çeviri Makaleler

Tucker, William F., "Beyan b. Sem'an ve Beyâniyye: Emevî Irak'ının Şiî Aşırıları", Çeviren: Yusuf Benli, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi _ [www.dinbilimleri.com], cilt: III, sayı: 1, 2003, s. 217-232.

Watt, W. Montgomery, "Emevîler Devrinde Şiilik", Çeviren: İsa Doğan, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 10, Samsun 1998, s. 35-48.

Yüksek Lisans Tezleri

Öz, Osman, Haris b. Süreyc ve Aşağı Türkistan'da Mürcie Hareketi, Danışman: Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2002.

Doktora Tezleri

Demircan, Adnan, Hariciler'in Siyasî Faaliyetleri, Danışman: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1993 (=Hariciler'in Siyasî Faaliyetleri, Beyan Yayınları, İstanbul 1996).

Fığlalı, Ethem Ruhi, İbadiyenin Doğuşu ve Görüşleri, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Ankara 1972 (=İbadiyenin Doğuşu ve Görüşleri, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Ankara 1983).

Kavukçu, Fuat, Emeviler Döneminde Harici Hareketleri, Danışman: Prof. Dr. Hüseyin Aydın, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1990.

Onat, Hasan, Emeviler Devri Şii Hareketleri, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1986 (=Emeviler Devri Şii Hareketleri ve Günümüz Şii-liği, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1993).

Öztürk, Resul, Cebri Düşüncenin Yaygınlaşmasında Siyasî İktidarın Etkisi, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Akbulut, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2002.

B.Diğer Dinler

Telif Makaleler

Aycan, İrfan, "Ömer b. Abdülaziz ve Gayr-ı Müslimler", Dinî Araştırmalar, Cilt: I, Sayı: 3, Ankara 1999, s. 65-81.

Yüksek Lisans Tezleri

Arslantaş, Nuh, Emeviler Döneminde Yahudiler, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2000 (=Emeviler Döneminde Yahudiler, Gökkuşbe Yayınları, İstanbul 2005).

Doktora Tezleri

Kara, Cahid, İslâm Coğrafyasında Mecûsiler (Emeviler'in Sonuna Kadar), Danışman: Prof. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007.

VII. BÖLGE VE ŞEHİR TARİHLERİ

A.Bölge Tarihleri

1.Filistin

Yüksek Lisans Tezleri

Mazak, Ali, Emeviler'in Sonuna Kadar Kudüs ve Filistin, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1989.

2.Irak

Telif Makaleler

Demirci, Mustafa, "Emeviler Devrinde Aşağı Irak'ta (Sevâd) Büyük Çiftliklerin Doğuşu ve Gelişimi", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Cilt: V, Sayı: 9, 2007, s. 61-82.

Yüksek Lisans Tezleri

Akay, Ali, Hicrî I. Yüzyılda Irak, Danışman: Doç. Dr. Abdulhalik Bakır, Fırat

Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ 1999.

3.Mısır ve Kuzey Afrika

Doktora Tezleri

Özkuyumcu, Nadir, Fethinden Emevîlerin Sonuna Kadar Mısır ve Kuzey Afrika "18-132/639-750", Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1993.

4.Ortaasya Bölgesi

Telif Makaleler

Kurt, Hasan, "Süfyânî Emevîler Sonrasında Horasan ve Maverâünnehr'de İç Mücadeleler (64/683-85/704)", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 42, Ankara 2001, s. 274-304.

Kurt, Hasan, "The Decline of a Power in Khurasan and Transoxiana in the Period of Umayyad Caliphate", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 45, Sayı: 2, Ankara 2004, s. 193-203.

Yüksek Lisans Tezleri

Akyürek, Yunus, Maverâünnehr (Türk-İslâm Tarihindeki Yeri ve Önemi), Danışman: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 2001.

Doktora Tezleri

Kurt, Hasan, Emevî ve İlk Abbasî Halifeleri Döneminde Buhara Bölgesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997 (Orta Asya'nın İslâmlaşma Süreci (Buhârâ Örneği), Fecr Yayınevi, Ankara 1998).

Dalkılıç, Mehmet, Horasanda İktidar Mücadeleleri (M.705-796), Danışman: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2009.

5.Suriye

Yüksek Lisans Tezleri

Topal, Abdülkadir, Hicri I. yüzyılda Suriye, Danışman: Prof. Dr. Abdülhalik Bakır, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ 2002.

6.Yemen

Yüksek Lisans Tezleri

Şekercioğlu, Vahit, Hicrî 1. Yüzyılda Yemen, Danışman: Doç. Dr. Abdulhalik Bakır, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ 1999.

B.Şehir Tarihleri

1.Antakya

Doktora Tezleri

Bahadır, Gürhan, 636-1100 Arasında Antakya, Danışman: Prof. Dr. İlhan Erdem, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2009.

2.Harran**Tebliğler**

Apak, Âdem, “Fethinden Emevîler’in Sonuna Kadar Harran”, I. Uluslararası Katılımlı Bilim Din ve Felsefe Tarihinde Harran Okulu Sempozyumu (28-30 Nisan 2006), Cilt: I, 2006, s. 28-41

Azimli, Mehmet, “Bir Emevî Başkenti Harran”, I. Uluslararası Katılımlı Bilim Din ve Felsefe Tarihinde Harran Okulu Sempozyumu (28-30 Nisan 2006), cilt: I, 2006, s. 42-50.

3.Kayseri**Tebliğler**

Savaş, Rıza, “Emevîler Devrinde Saife Seferleri ve Kayseri”, Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu (06-07 Nisan 2000), Kayseri 2000, s. 445-458.

4.Kûfe**Doktora Tezleri**

Söylemez, M. Mahfuz, Emevîler Döneminde Kûfe, Danışman: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000 (=Bedevilikten Hadariliğe Kûfe Ankara 2001).

5.Mekke-Medine**Yüksek Lisans Tezleri**

Küçükaşçı, Mustafa Sabri, Emevîler Döneminde Medine (41-132/661-750), Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1993.

Doktora Tezleri

Küçükaşçı, Mustafa Sabri, Cahiliye'den Emevîler'in Sonuna Kadar Haremeyn, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1999 (=Cahiliye'den Emevîlerin Sonuna Kadar Haremeyn, İstanbul 2003).

6.San'a**Yüksek Lisans Tezleri**

Demirel, Ahmet, Emevîlerin Sonuna Kadar San'a Tarihi, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1990.

7.Semerkand**Doktora Tezleri**

Aydınli, Osman, Fethinden Samaniler'in Yıkılışına Kadar (93-389/711-999) Semerkant Tarihi, Danışman: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2001.

VIII. KÜLTÜR HAYATI

Telif Kitaplar

Aycan, İrfan- vd., Emevîler Dönemi Bilim, Kültür ve Sanat Hayatı, İlahiyat Yayınları, Ankara 2003.

Çeviri Kitaplar

Van Vloten, Gerlof, Emevî Devrinde Arap Hâkimiyeti Şia ve Mesih Akideleri Üzerine Araştırmalar, Çeviren Mehmed Said Hatiboğlu, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Ankara 1986.

Telif Makaleler

Aycan, İrfan, “Câhız ve Emevî Tarihine Mutezili Bir Bakış”, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 35, Ankara 1993, s. 285-308.

Aycan, İrfan, “Emevîler Dönemi Kültür Hayatında Bazı Beşeri İlimlerin Tarihsel Gelişimi”, Dinî Araştırmalar, 2/6, Ankara 2000, s. 213-222.

Aycan, İrfan, “Emevîler Dönemi Kültür Hayatında Dini İlimlerin Tarihsel Gelişimi”, Dinî Araştırmalar, 2/5, Ankara 1999, s. 337-364.

Atçeken, İsmail Hakkı, “Emevîler Dönemi Bibliyografyası”, İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Müsikîsi Dergisi, Sayı: 4(8), 2006, s. 283-308.

Cengiz, Lütfü, “Emevîler Döneminde Kader Problemi”, Marife, 1/2, 2001, s. 107-127.

Delice, Ali, “Asr-ı Saadet, Hulefâ-i Râşidin ve Emevîler Döneminde Fikir Hürriyeti Konusunda Bazı Mülâhazalar”, EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler, Sayı: 2/2, Erzurum 2000, s. 57-76 (=“Asr-ı Saadet, Hulefâ-i Râşidin ve Emevîler Döneminde Fikir Hürriyeti Üzerine Bazı Mülâhazalar”, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 5/2, Sivas 2001, s. 203-228).

Çeviri Makaleler

Fazıl Halil İbrahim, “Emevîler Dönemi'nde Tercüme Faaliyetleri ve İlmî Gelişmelerin Öncü Hareketleri”, Çeviren: Ahmet Aslan, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, Şanlıurfa 2001, s. 169-195.

Yüksek Lisans Tezleri

Pazarlıoğlu, Mustafa, Hicri İlk Üç Asırda Halifelerin Rivayetteki Yeri, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Özşenel, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya 2001.

Doktora Tezleri

Yiğit, İsmail, Emevîler Devrinde İlmî Hareket (41/132-661/750), Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İstanbul 1981.

Doçentlik Tezleri

Hatipoğlu, Mehmed, Hazreti Peygamberin Vefatından Emevîlerin Sonuna Kadar Siyasî-İctimaî Hadiselerle Hadîs Münasebetleri, Ankara Üniversitesi İlahi-

yat Fakültesi, Ankara 1967.

A.Tıp

Yüksek Lisans Tezleri

Sezen, Gülsüm, Cahiliye Devrinden Emevîlerin Sonuna Kadar Müslümanlarda Tıbbi Gelişmeler, Danışman: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997.

B.Edebiyat

Telif Makaleler

Ünal, Ömer, “Emevîler Devrinde Sosyal İçerikli Eleştirel Şiir”, Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bilimleri Araştırma Dergisi [Sosyal Bilimler Dergisi], Sayı: 2/28- 29, Erzurum 2002, s. 163-171.

Yalar, Mehmet, “Emevîler Döneminde Gazel ve Ömer Bin Ebî Rabî'a”, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 2, Bursa 2009, s. 43-73.

Yüksek Lisans Tezleri

Gündüz, Metin, Emevîler Döneminde Gazel Şiiri, Danışman: Doç. Dr. Kenan Demirayak, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1998.

Şimşek, Sultan, Abdulhamid b. Yahya ve Kitabeti, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Kılıçlı, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2001.

Doktora Tezleri

Kahyaoğlu, Yasin, Hariciler'in Edebi Yönleri (Ortaya Çıkışlarından Emevîlerin Sonuna Kadar), Danışman: Prof. Dr. İbrahim Düzen, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 1998.

Marzouk, Sabah Noori, Emevî Devri ve I. Abbasî Devirlerinde Mukayeseli Şiir, Danışman: Prof. Dr. İnci Koçak, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1989.

IX. KURUMLAR

A.Devlet Yönetimi

Telif Kitaplar

Kapar, Mehmet Ali, Halifeliliğin Emevîler'e Geçiş ve Verasete Dönüşmesi, Beyan Yayınları, İstanbul 1998.

Çeviri Makaleler

el-Cahız, “Emevî İdaresi Üstüne”, Çeviren: Yüksel Macit, Hikmet Yurdu, Cilt: 1, Sayı: 2, 2008, s. 225-244.

Yüksek Lisans Tezleri

Yılmaz, Saim, Emevîler'de Velihtlik, Danışman: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1996.

Doktora Tezleri

Akyüz, Vecdi, Emevîlerin Kuruluş Devrinde İslâm Amme Hukuku'nun Gelişmesi, Danışman: Doç. Dr. Hayreddin Karaman, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1989 (=Hilafetin Saltanata Dönüşmesi, Emevîler'in Kuruluş Devrinde İslâm Kamu Hukuku, Dergâh Yayınları, İstanbul 1991).

B.Bey'at

Telif Kitaplar

Kapar, Mehmet Ali, İslâm'ın İlk Döneminde Bey'at ve Seçim Sistemi, Beyan Yayınları, İstanbul 1998.

Telif Makaleler

Özkan, Mustafa, "Emevî İktidarının İşleyişinde Biat Kavramına Yüklene Anlam ve Biatın Fonksiyonu", Hitit Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi [Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi], Cilt: VII, Sayı: 13, 2008, s. 113-128.

C. Saray Teşkilatı

Telif Kitaplar

Koyuncu, Mevlüt, Emevîler Döneminde Saray Hayatı, Beyan Yayınları, İstanbul 1997.

D. Divanlar

Yüksek Lisans Tezleri

Şimşir, Mehmet, İlk Dönem İslâm Divanlarının Tarihi Gelişimi (Başlangıçtan Abdülmelik b. Mervan Dönemi Sonuna Kadar), Danışman: Doç. Dr. İsmail Hakkı Atçeken, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2002.

E. Adalet

Telif Makaleler

Yılmaz, Metin, "İslâm Tarihinde (Emevî ve Abbasî Dönemi) Saltanata Bağlı Yargı", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Sayı: 3, Konya 2004, s. 135-153.

F. Askerî Teşkilat

Telif Makaleler

Terzi, Mustafa Zeki, "Emevîler ve Abbasîler Zamanında Malatya Hudut Garnizonu", Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 3, Samsun 1989, s. 108-118.

Terzi, Mustafa Zeki, "Emevîlerde Kara Ordusu Teşkilatı", Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 9, Samsun 1997, s. 41-88.

Yüksek Lisans Tezleri

Ayhün, Erşahin Ahmet, İslâm'ın İlk Yıllarından Emevîlerin Sonuna Kadar

Deniz Seferleri, Danışman: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1989.

Canbey, Özcan, Emevîler Döneminde İslâm Donanması, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1986.

G.Şurta

Yüksek Lisans Tezleri

Çiğer, Yusuf, Emevîler Döneminde Şurta (Emniyet) Teşkilatının Yapısı, Danışman: Prof. Dr. Halit Ünal, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2000.

Palabıyık, Muhammet Hanefi, İslâm Devletlerinde Emniyet Teşkilatı (Asrı Saadet, Hulafa-yı Raşidin, Emevîler ve Abbasîler), Danışman: Doç. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1991.

H. İstihbarat

Makaleler

Bakır, Abdülhalik, "Emevîler ve Abbasîler Devrinde İstihbarat (Haber Alma ve Casusluk)", Fırat Üniversitesi Orta-Doğu Araştırmaları Dergisi, Sayı: I /2, Elazığ 2003, s. 5-24.

Yılmaz, Metin, "Emevî ve Abbasî Dönemi İç İstihbaratı", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Cilt: VI, Sayı: 12, 2008, s. 175-194.

X. EKONOMİK HAYAT

A.Mali Yapı

Yüksek Lisans Tezleri

Çelik, Sezai, Emevîler'de Ticari Hayat, Danışman: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2002.

B.Vergi Hukuku

Doktora Tezleri

Ercal, Mehmet, İslâm Vergi Hukuku (Hulefa-i Raşidin ve Emevîler Devri), Danışman: Prof. Dr. Salih Tuğ, Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi, Erzurum 1981.

C.İkta

Yüksek Lisans Tezleri

Savaş, Rıza, Emevîler'de İkta, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 1985.

D.Paralar

Telif Makaleler

Bayhan, Ahmet Ali, "Kars Müzesi'nden Bir Grup Emevî Sikkesi", Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 8, 2002.

Özgüç, Tahsin-Saatçi Tahsin, "Altıntepe'de Bulunmuş Olan Emevî Sikkeleri (Altıntepe Definesi)", Belleten, Cilt: 47, Sayı: 188, İstanbul 1983, s. 1192-1205.

Yüksek Lisans Tezleri

Çayırdağ, Mehmet, Sinop Definesi (Emevîler'den Osmanlılar'a Kadar Sikkeler), Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kemal Göde, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1993.

XI. İMAR

Yüksek Lisans Tezleri

Erkoçoğlu, Fatih, Başlangıçtan Emevîlerin Sonuna Kadar İmar Faaliyetleri, Danışman: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1999.

XII. MİMARİ

Yüksek Lisans Tezleri

Asfour, Abdülhalim, Emevî Devrinden Osmanlılara Kadar Suriye Minareleri, Danışman: Prof. Dr. Ali Osman Uysal, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997.

XIII. MUSİKÎ

Telif Kitaplar

Kılıçlı, Mustafa, Sadru'l-İslâm ve Emevîler Devrinde Gına, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Ofset Tesisleri, Erzurum 1993.

Telif Makaleler

Kılıç, Mustafa, "İslâm Kültür Tarihinde Musiki: Başlangıcından Emevîler'in Sonuna Kadar", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 31, Ankara 1989, s. 399-451.

Savaş, Rıza, "Emevîler Devri Eğlence Hayatından Kesitler ve Dönemin Bazı Kadın Şarkıcıları", İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 8, Konya 2007, s. 51-62.

Suzan, Yahya, "Sadru'l-İslâm ve Emevîler Döneminde Mûsikî Hareketi", Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, Sayı: 7(13), 2009, s. 113-135.